ЖІНОЧИЙ СВІТ

КВІТЕНЬ

1951

ЧИСЛО 4.

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік II. Квітень, 1951 Ч. 4.

Видає Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової.
Редаґує редакційна колеґія.
Всю кореспонденцію й передплати висилати на адресу:
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.

ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА — $0.25
ПЕРЕДПЛАТА НА РІК у Канаді та США — $2.50
В інших країнах ам. $3.00

Редакційна колеґія застерігає собі право скорочувати рукописи. Рукописів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александер Ав., Вінніпеґ, Ман.

WOMAN'S WORLD

Vol. II. April, 1951 No. 4.

Published by the Ukrainian Women's Organization of Canada

Box 3093, Winnipeg, Man.

Edited by Editorial Committee
Correspondence and subscriptions should be addressed to
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.

SINGLE COPY 25c.
SUBSCRIPTION PRICE yearly $2.50
In Canada and United States.
In other countries U. S. A. $3.

Printed by the New Pathway,
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.

ЗМІСТ:

УВАГА, ПРЕДСТАВНИЦТВА "ЖІНОЧОГО СВІТУ" ЗАКОРДОНОМ:

ПЕРЕДПЛАТИ ПРОСИМО ВИСИЛАТИ НА ТАКІ АДРЕСИ:

У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: — FEDERATION of UKRAINIANS in GREAT BRITAIN, 123 High St., Notting Hill Gate, London, W.11.

Передплата на рік 1 ф. стерл.; ціна 1 прим. 2 шіл.

В АРҐЕНТИНІ, УРАҐВАЇ ТА ПАРАҐВАЇ: — Isidoro KRAWEC, ("POROHY"), Casilla de Correo 3184, Buenos Aires, Argentina.

Передплата на рік 24 пези; ціна 1. прим. 2.50 пез.

Б БРАЗИЛІЇ: — Stepan PLAHTYN, Pr. Gen. Ozorio 568, Curityba, Parana, Brazil.

Передплата на рік 60 крузейрів, ціна 1 прим. 5 крузейрів.

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК II. КВІТЕНЬ, 1951. Ч. 4 (16).

Христос Воскрес!
Воскресне Україна!

ДОРОГІ ЧЛЕНКИ!

І знову заграють воскресні дзвони та оповістять нас про дні Великого Свята. Ох, Великдень, наш Великдень! Який же він для нас великий і святий! Рік-річно будить він нас до обнови — Віри, Надії і Любови. Ці три прикмети Вокресіння з кожним роком відновляються у нас та краще в нас закріплюються.

Дорогі Членки! Нехайже Воскресні Дні скріплять і у нас ВіРУ й НАДІЮ та загріють нас до боротьби за українську правду, за Воскресіння нашого народу. Нехай Христос, який прийняв важкі муки й ніс важкий хрест та страждав за нас усіх, навчить і нас терпіти за нарід свій та непохитно вірити й надіятися у його визволення.

Нехай з Воскресінням Христовим змогутніє у наших серцях ЛЮБОВ до друзів своїх. Не забуваймо в дні цього великого, радісного свята за тих, які цієї радости не мають: хворих, убогих, самітних, немічних і всіх нещасних. Дорогі членки! Огорніть своєю любов'ю всіх горем прибитих та дайте їм поміч і розраду в день Воскресіння, бо так наказує і велить великодний звичай. Застелюйте столи білими скатертями й всім свяченим та угостіть тих, що не мають з ким засісти до свяченого й тих, що спільним свяченим хочуть себе організаційно скріпити. Словом, при спільнім свяченім скріпіть себе до праці для української справи й святочно об'єднайтесь.

Сповнивши з нагоди свят наші традиційно-святочні обов'язки, святкуйте весело й щасливо! Нехай дні Воскресіння дадуть Вам хоч хвилину радости за Ваші труди, які Ви вкладаєте для добра українського народу, для добра організації!

І до Вас, ДОРОГІ ЧИТАЧКИ, і до Вас, сестри милі, наше слово! І для тих, що у важкій неволі на Рідній Землі закуті й для тих, що розкинені по всьому світі, і для всіх сестер в Канаді та всьому українському народові шлемо свій святочний привіт і найщиріші побажання та лучимось духово з Вами усіма в день Воскресіння у вірі, що коли час покличе нас до боротьби за визволення нашої многостраждальної Батьківщини з неволі, то ми з'єднано віддамо всі свої сили та безмежні труди на те, щоб заграли в столиці Києва софійські дзвони й сповістили Воскресіння України.

Христос Воскрес! — Воскресне Україна!

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОУК.

Т. КОШИЦЬ

Символіка писаного орнаменту

...Згадані знаки - символи творили основну суть писанок, без яких писанка не є писанкою.

Вадим Щербаківський.

Знову наступає Великдень, знову пишуть жінки писанки, як писали з давних - давен в нашій Україні. Не дурно ж наша стара леґенда каже, що як жінки перестануть писати писанки, то наступить кінець світа. Ще видно далеко до кінця світа, бо давня традиція писання писанок міцно тримається серед нашого жіноцтва скрізь, де тільки є можливість це робити. А тепер, в нашому розсіянні по всьому світі, поширились географічні рамці писання писанок.

Колись в глибоку давнину писанки були головним предметом релігійного культу в Україні і з огляду на своє релігійне примінення писанковий орнамент є найстарший, і зміст цього орнаменту багатий своєю символікою. Тобто, кожний знак чи малюнок на писанці мав своє значення, про щось говорив. Це був наче лист написаний знаками.

Значення стародавнього орнаменту писанок не завжди береться тепер під увагу писарчанками, або не завжди їм відоме. А ці, властиво, стародавні відзнаки і перетворюють звичайне яйце в *писанку,* бо без цих символів то буде просто "розмальоване яйце", а не писанка.

Тому В. Щербаківський пише: "Наші мистці, чи організатори плекання чи збереження народнього мистецтва думають собі, що як намалювати на яйці якісь квіточки, або написати "Христос Воскрес", то це й буде писанка. Диже тяжко вони помиляються! Це будуть тільки розмальовані яйця і більш нічого". (Великодні писанки — В. Щербаківський, "Шлях" 9 квітня 1950).

ЯКІ Ж ЦІ ВІДЗНАКИ, ЩО ТАК НЕОБХІДНІ ДЛЯ ПИСАНКИ?

БЕЗКОНЕЧНИК, який повстав з "меандру" — декоративного елементу старих греків та етрурійців, — символ безконечности. Писанки з безконечником на Україні мають обрядове значення: пасічник христосується нею з бджілками і кладе її під вулик, щоб "безконечно роїлись бджоли".

СВАСТИКА займає в орнаментах писанок перше місце по символіці. Значення свастики дуже широке: це є символ божества сонця, світла; знак благословення, щастя. Само слово свастика значить — "є добро, на здоров'я". На українських писанках знак свастики має різні назви: ломаний хрест, вітрячок, кривулька, косиця, лелія і т. п. Писанчарка заокруглює гострі рамена свастики, лучить дві свастики зі собою і повстає новий орнамент — *восьмираменна зірка,* що теж є емблемою сонця. Ця восьмираменна зірка знов же має інші назви на українських писанках: її звуть рожею або звіздою, сонечком, рожа бокова, дрібна, порожня, сторчова...

ТРИНІГ або ТРИКВЕТР — трираменна відміна свастики, теж є символом сонця, триобразного Бога. На українських писанках має назву — ТРОЯЧОК. Реальне зображення СОНЦЯ — сонечко. (Зберігся дотепер як знак соняшного світла на банях церков у Київщині, Городенщині).

ТРИКУТНИК має різнородне символічне значення трійці: вогонь, вода, повітря, сонце, грім, ватра; жінка, чоловік, дитина; небо, земля, пекло. Цей орнамент повторений 40 раз дає писанку "сорок клинців", що має пригадувати 40 днів посту, або сорок мучеників.

Всі ці емблеми є дуже старовинного походження і були розповсюджені між багатьма народами.

ХРЕСТИ на писанках — емблема чисто християнського характеру, хоч знак хреста був уживаний як орнамент задовго до християнства. З'єднання прямокутників і трикутників з хрестом дає орнамент ЦЕРКОВЦІ або МАНАСТИРІ.

Такі прикраси, як СІТКИ (решітки), ТОЧКИ, побільшені сітки — ПРОСКУРКИ теж є дуже давні орнаменти.

Ці всі відзнаки є геометричного характеру. Маємо в писанках і рослинний орнамент, що дуже різноманітний і широкий.

ДУБОВИЙ ЛИСТ — дуже старовинного походження. Вживається поруч тринога або круга сонця.

СМЕРІЧКА, СОСОНКА — злучується з соняшними колесами і означає збуджену сонцем природу.

РОЖА, як видом так і символічним значенням, однакова з зіркою. Гвоздики, фіялки, виноград (християнський символ), рута, горіховий лист, незабудьки, дзвіночки вживаються в багатьох частинах України.

Звіринна орнаментика має глибоку традицію. Олені, коні, кури, качата. Або частина їх тіла: курячі лапки, баранячі рожки, заячі вушка, качачі лапки.

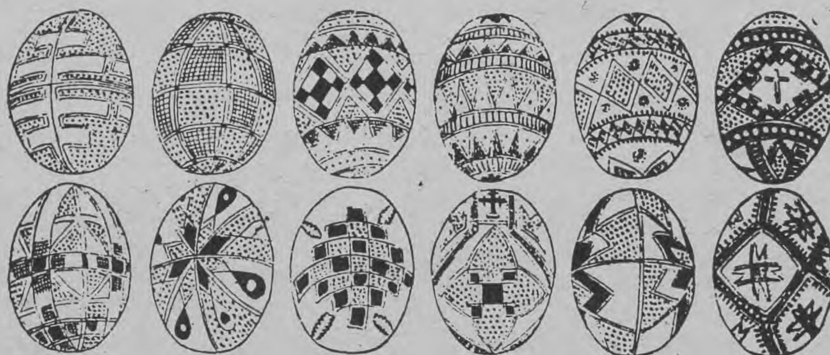
Учні Рідної Школи члени й Доросту МУН в Ст. Боніфас, Ман. вчаться писати писанки під доглядом п. Т. Кошиць (зправа), учительки Рідної Школи, панни М. Копичанської (зліва) і п. А. Копичанської (в середині).

В старовину людина жила близько до природи, разом з природою. Все кругом неї приймало участь у святі весни. Вплив цього співжиття з природою залишив свій слід в орнаментах писанок і в народніх піснях.

Крім орнаментальної сторони, культурну вартість має обрядова сторінка писанок: звичаї і призначення писанки. Маємо багато легенд про походження писанок, про їх прикмети талісману. Їх тримають по хатах для охорони від всього злого. Писанка протиділає злу, охороняє від недуг, впливає на урожай, береже худобу від "вроків", викликає або закріплює кохання. Дівчата дарують найкращі писанки хлопцям, викупляються ними від обливання в Великодній Понеділок.

Писання писанок дає той великодній настрій, який тут на чужині так трудно викликати, бо не чуємо постових або великодніх дзвонів, радісних співів веснянок чи гагілок, немає нашої весни, що так зв'язана з Великоднем. Словом . . . немає України!

То ж пишім писанки, вживаймо в орнаментах старовинних прикрас, тримаймось старовинних традицій, щоб наше розмальоване яйце було направду ПИСАНКОЮ!

О. КИСІЛЕВСЬКА

Наші прадідні скарби

Великдень без крашеного яєчка, без мистецько виписаної писанки, без радісних гагілок хороводів дівчат на цвинтарі біля церкви — годі собі на нашій рідній землі уявити. Це ж було так самозрозуміле, як традиційні святочні церковні відправи, як радісне биття дзвонів, як поява перших невинних білих квіток, що їх вичаровує весняне сонце на нашому рідному лузі.

Звідки взялися в нас звичаї писання писанок, виводження гагілок на Великдень? Ніхто початку їх не вміє вказати. Вони переходили з рода в рід ще з тих давних часів, коли наші предки кланялися поганським богам, продовжувалися дальше й тоді, коли віра Христова наче сонце почала сходити над Україною... Християнство не відкинуло тих поетичних невинних поганських звичаїв, а вплело їх, наче барвні квіти, у вінок наших церковних традицій, і наш нарід дорожив ними як своїми найбільшими скарбами.

Але сьогодні? Радісне "Христос Воскрес", радісні співи, молитви й гагілковий спів заглушує на рідних землях богохульна, безбожницька пропаґанда. Ворог старається затерти навіть сліди наших давних традицій та звичаїв. Тому тим більший обов'язок тих, що живуть на вільних хоч і не рідних землях, берегти й дальше плекати та передавати новим поколінням, що навіть не бачили України, те, що ми маємо найціннішого з наших рідних звичаїв та традицій.

З радістю треба ствердити, що на чужині, а зокрема в Канаді звичай писання писанок не тільки не затратився, але що раз більше поширюється. Не так з гагілками. Хоч ці прегарні пісні, хороводи, дотепні гри прекрасно надаються на те, щоб їх відтворити чи то підчас влаштованого нашими організаціями традиційного "свяченого", чи як окремі пописи гагілок, як це буває з колядками, чи навіть, вкладаючи їх у програму наших забав, фестинів, що їх влаштовуємо на свіжому повітрі, як тільки настане весна та літо.

А вибір гагілок чи як декуди кажуть гаївок — величезний. В гагілках відзеркалюється ціле життя й побут нашого народу. Ось усім знана гагілочка:

Зеленії огірочки а жовтії пупляночки
Підливайте паняночки — хай ростуть, хай [ся в'ють

і дівчина, що перед веде, завиває, мотає попід руки довгий хоровід дівчат від першої до останньої.

Інша, теж загально відома гагілка:

Дубовая дощечка, ходить по ній Настечка.

Дівчата, злучившися по дві за руки, творять рухомий міст, по якому ходить мале дівчатко Настечка.

В гагілці "Чернушко - душко" дівчата творять велике коло і приспівують дівчині, що стоїть посеред кола:

Чернушко - душко, устань раненько, вмий- [ся чистенько
Прийдуть тя люди брати, хочуть тя замуж [дати

А дівчина питає: За кого ненько, за кого ластівонько?

Їй пропонують усяких женихів від пана почавши, за яким "не треба робити, лиш гарно ходити". Але дівчина заєдно відповідає: не піду ненько, не піду ластівонько, аж доки не посватає її українець за яким треба "Важко робити але солодко жити"...

Є дотепні, веселі гагілки, що провокують хлопців, які отягаються від забави:

Ой на горі, на горбочку, везуть бабу в че- [репочку.
Хлопці її не пізнали, капелюхи поздоймали.

Або:

Дощ іде, роса паде, ховайтеся дівчатонька, [під зелені ліщатонька,
А ви, парубки, під черепки, під зелений ліс, [під діравий міст.

Але гагілки, це не тільки веселі дівочі вигадки. У них теж відзеркалюється й поважна сторінка життя народу. Ось по цілій Україні знана гагілка з часів польської неволі, коли то пани віддавали церкви в аренду жидам й нарід на Великдень мусів під церквою ждати доки не приїде арендар та не відчинить церковних воріт. Тоді люди співали:

Їде, їде Зельман, їде, їде його брат,
Їде, їде Зельманова і братова і вся його ро- [дина...

В селі Фільварки під Монастириськами співали гагілку про скасовання панщини:

Ой ти сива зазуленько, закуй же нам весе- [ленько,
Тепер нам гагілка мила, бо ся панщина скін- [чила
Тепер нема в місті пана,
Ані в селі отамана,
Вже всі тоті пішли в кут,
Що носили на нас прут.

Лихоліття народу з часів турецьких нападів відзеркалює гагілка, що її співали в П'ядиках, під Коломиєю. Там згадується дівчину що її турки схопили в ясир коли вона брала воду з криниці. Не міг старий турок приєднати серця української дівчини хоч

"Купив її черевички, золоті обцаси, щоби [вона забувала свої давні часи
Купив її та перстені на її білі пальці, щоби [вона забувала на свої коханці."

(Продовження на стор. 15).

ПАВЛО МАЦЕНКО

Тільки вперед

1940 рік для УНО і Братніх Організацій, а зокрема для Організації Українок Канади ім. О. Басараб, був початком важливої проби.

В той рік провід згаданих організацій звернув особливо пильну увагу на долю молоді свого майбутнього в Канаді.

Наша молодь, не діставши відповідного чи глибшого національного виховання в родинах, товариствах та не закоштувавши хоч сякої - такої науки в Рідній Школі, повільно, але певно, відходила від свого. Забувала мову батьків, а з нею рідні традиції, відчужувалась від своєї церкви й заповнювала ряди різних чужих українському духові релігійних груп. Молодь — надія майбутнього — денаціоналізувалась. Ще гірше, вона виходила на широкий шлях самозаперечень і на тому шляху, відірвавшись від свого й не приставши до чужого, творила якусь своєрідну касту безбатченків. На тому шляху вона зустрілась з такою ж молоддю інших національностей Канади.

Маючи все це в увазі, група людей проводу УНО і братніх організацій, рішила заснувати того року Вищі Освітні Курси (тоді ще звались вони "Дириґентсько - Вчительські Курси").

На ті курси були відкриті двері для молоді й старших осіб різних поглядів і віровизнань. Учителями на курсах могли бути люди тільки з академічним стажем та відповідною практикою.

Перші курси відбулись в липні й серпні 1940 р. в Торонті. Були вони бідні числом курсантів, громадянство дивилиось на них якось підозріло, мовляв, пощо тих курсів, ми в Канаді, або — молодь літом по шкільному році мусить відпочивати. І українська преса не жалувала місця на "критику", але особи відповідальні за долю розпочатої роботи, не звертали уваги на колоди та продовжували розпочате діло.

1941 року відбувались курси у Вінніпеґу й викладав вже на них виняткової сили й знання педагог та світового імени дириґент і композитор — О. Кошиць. Він усім своїм серцем полюбив ідею курсів і вложив в них багато свого знання. Курсові концерти, якими він дириґував, піднесли наше мистецтво до висот, яких міг досягнути тільки О. Кошиць. Його відношення до свого мистецтва, палку любов до українського народу і його культури перейняла українська молодь й понесла по широких просторах Канади й Америки.

Так, не зважаючи на обставини, існували курси рік в рік. Досі відбулось їх 12, з тим, що в 1949 р. відбувались курси одночасно в Торонті і у Вінніпеґу.

На курси приїжджала молодь, старші особи, священики, Сестри Служебниці і інші, з усієї Канади й Америки. Закінчило Курси більше як 700 осіб.

Ідея курсів стала врешті загальним добром і тепер таких курсів, крім курсів Осередку У-

(Продовження на стор. 15).

Американці на курсах.

Т. ПАВЛИЧЕНКО

Українське оздобове мистецтво на службі нації

В цій статті порушено лише два роди українського народнього мистецтва, які сягають передісторичних часів і розвивалися та вдосконалювалися виключно мистецьким таланом української жінки. Маємо на увазі українське писанкове і вишивкове мистецтво. Обидва ці роди народньої творчости належать до оздобного або інакше орнаментального чи декоративного мистецтва.

Ідея оздоби хати, ноші (одягів) або предметів релігійного ритуалу (обряду) була помітна у всіх часах і у всіх народів. В деяких народів оздобове мистецтво ноші, а особливо хати і релігійного ритуалу досягло надзвичайно високих і скомплікованих форм. Зразки китайської палатної і ритуальної орнаментики шовком, голляндські, німецькі та еспанські зразки ткано - вишиваних настінників та настільників — також свідчать про багато мистецьких зусиль вложених тими народами в цю ділянку мистецтва.

При критичному розгляді тієї творчости у всіх інших народів скоро впадають у вічі дві основні різниці в порівнянні з українською орнаментикою: 1. вони є спільними творами чоловіка і жінки і 2. вони призначені для вжитку головно вищих кляс суспільства або суспільних інституцій, церков, королівських дворів, маґнатських палат, жител купців та військових і цивільних достойників.

Характерні мотиви на китайських, єгипетських та західньо - европейських зразках ношевої, житлової і обрядової орнаментики, це картини релігійного ритуалу, образи війни чи вояків, образи кохання чи взагалі людських і звіринних постатей або врешті краєвиди, дерева або квіти. Складніщі (картинні) мотиви на ткано - вишитих зразках здебільшого є копіями добрих малярських творів, безперечно руки професійних малярів - чоловіків. Жінка виконувала в них лише технічну працю вишивальниці і то не для себе, не для своєї родини, а для "когось", на збут, на зарібок. Її мистецьке зусилля оцінювалось платою, грішми, а не особистим вдоволенням з образу, який втілює її власну ідею краси і досконалости. В цих умовинах орнаментальні зразки далекого і Середнього Сходу та европейського Заходу хоч і досягли великої технічної досконалости, але одночасно віяло від них холодом комерційної трафаретности. З розвитком ткацької техніки майже ціле це оздобне мистецтво в більшості країн зовсім заникло, а його місце зайняли машинові зразки орнаментики золотом, шовком і вовною.

Інакше малася справа з українським оздобовим мистецтвом одягу, хати і церковного обряду. Характер суспільно - економічного і родинного устрою в умовинах українського лісо - степу на межі Европи і Азії велів діяти чоловікові цілий час поза домом. Жінка повсякчасно і вповні рядила в хаті. Родинне вогнище, вид ноші,, хати, та обряду влаштовувалось у повній згоді з мистецьким світоглядом господині хати — української жінки.

Першим і головним завданням при влаштовуванні родинного вогнища було власне, нікому не продаване, естетичне вдоволення.

Коли українка пише писанку, то в першій мірі пише вона її для себе, не на продаж. Коли вишиває сорочку, то перш усього для прикраси самої себе, свого чоловіка і дітей, не для зиску. Навіть чужинці часто підкреслювали особливу гордість української матері, коли вона в неділю веде свою родину, чепурно прибрану в багато вишитих убраннях, до церкви, немов би там мав запасти остаточний присуд про неї, як господиню хати. Українка вишиває рушники на свої ікони, обруси на свій стіл, хоругви, ризи для "своєї" церкви, а не на торговицю. Вона рідко копіює, вона звичайно творить.

Питомий зв'язок між творцем взору, його технічним виконанням і майбутнім вжитком ніколи не тратиться і не ослаблюється. Навпаки моральний інтерес до праці зростає з кожним новим твором та з кожним новим признанням. Доходить до того, що в кожному селі, а часом і в кожній родині, вибиваються загально признані авторитети писальниць писанок або вишивальниць. Лише в такій моральній атмосфері може зродитися і розвинутися до неперевершенних в світі висот мистецтво української писанки й української вишивки.

УКРАЇНСЬКА ПИСАНКА

З технічних причин писанка безперечно є давнішого походження ніж вишивка. Яйце і природні рослинні фарби були людині доступними матеріялами для праці значно скоріше, ніж делікатне технічне знаряддя, таке як голка, хочби і кістяна. Довга, рівна і зафарбована нитка — це винахід значно пізнішого часу, а без нитки і тканини не могло бути вишивки. Яйце як схоронище початкового життя по суті, і подібне до сонця по формі — в самих первісних часах людської свідомости насувало важливі питання людському розумові, і давало догідний ґрунт для росту людської уяви. Не дивним є, що яйце скоро пов'язано з культом весни, як віднови життя, та з культом сонця — первопричинника того дивного воскресіння природи з довгого зимового омертвіння.

Може це стається підсвідомо, але і досі писальниці традиційно закінчують писанку на обох бігунах образом сонця, зазначуючи так дві критичні фази в обігу сонця: схід і захід. Основні орнаментальні мотиви писанки — доріжки, клинці, круги, куби, звізди — це віддзеркалення фіґур небозводу, який боготворили стародавні українці. Наконечники стріл, безхрестові вежі — це символи давнього поганського культу. Християнська доба внесла у мотиви давньої писанки багату орнаментику хреста і охрестованих веж як символів віри і церкви.

Ці основні риси спільні писанкам з усіх українських земель. Цим не хочемо сказати, що немає характеристичних різниць між писанками з поодиноких околиць України. Місцеві різниці традиційно додержуються, одначе вони майже повністю відносяться до способу виконання основних мотивів, а не до самих мотивів. Часто лише групування орнаментів або кольори фарб та їх гармонізація в'яжуть писанку з місцем її витвору і розповсюдження. Не вистачає місця, щоб подавати тут докладніші огляди писанок чи їх оздобних відмін в різних землях України. Повищі замітки загального характеру подаємо лише для того, щоб вияснити ідейне підложжя цього особливого роду українського жіночого мистецтва, бо сучасна мода часто не розуміє якраз цього суттєвого підложжя писанки.

Але навіть і в такому випадку писанка захоплює всіх: українців і спеціяльно не - українців. Гармонія форм і барв, які удосконалювались тисячеліттями, творить таку клясично устійнену рівновагу взору, що навіть не виникає бажання її порушити. Цим пояснюється, чому дійсно клясичний взір писанки просто сприймається як мистцька досконалість.

(Далі буде)

НАТАЛЯ САМБІРСЬКА

Воістину Воскрес!

Підчас першої большевицької окупації на західніх українських землях мені довелось в тому часі працювати шкільним інспектором у одному з міст біля Львова.

Народня Освіта мала своє приміщення у великому будинкові (раніше - польське старость). В цьому ж самому будинкові містились теж ще інші уряди, як Земельний Відділ, Міська Рада, Відділ Охорони Здоров'я, Районний Партійний Комітет, Районний Виконавчий Комітет та Комсомол.

На другому поверсі були приватні мешкання партійців - начальників вище згаданих партійних урядів.

Одного дня, а було це в місяці квітні 1941 р., із Районного Партійного Комітету мене повідомлено телефоном, що всі працівники народньої освіти та інших відділів обов'язково мають зібратись сьогодні в залі міської ради, щоби прослухати антирелігійного докладу, який виголосить секретарка Районного Партійного Комітету, тов. Марченкова. Було ще додано, що неповинно бракувати ані одного чоловіка, бо доклад "большой культури і очень інтересний".

Після такого зарядження я була дуже пригноблена і прямо не знала що дальше робити. Доклад припадав саме на страсний четвер на год. 7-му ввечорі.

Який жах, яке страждання! У той час, коли по всіх церквах Тебе, Христе - Боже, славлять, нас закликають іти слухати, як Тебе в друге будуть розпинати.

О, рятуй Господи! Ні завіщо . . . хай буде те, що має бути, а я таки не піду. Не опускай мене, Сину Божий, і відвертай від мене усі нещастя . . .

Пізно вечером до моєї кімнати хтось тихо постукав; це була Маруся, що працювала сторожем у Народній Освіті.

"Ви дома? Ой Господи! Коби хоч що з Вами не було. Я там була коло тої, що мала Христа плюгавити. Коло неї за столом сидів сам начальник НКВД а двох коло дверей стояло, тай розглядались на всі сторони, мабуть хто прийшов, кого нема. Тай мало наших було, а я подивилась сюди - туди, тай пішла до церкви. І от диво — хто сказав би, що та жінка потрапить братись за таку чорну роботу. А може ті, що там коло неї сиділи, примушують її до того. Не всі люди тверді . . . Я завтра, як буду робити порядки в її бюрі то скажу просто з моста — а ви товаришко чого на самі страсти таке робите? У Вас діти, та ж Бог усе бачить. Або мені що, все скажу, мітли мені не відберуть, тай і не замкнуть, скажуть "дурна баба". Ах, коби мені зловити її в чотири очі, що буде, то буде, а я своє скажу."

І пішла Маруся повна жалю і помсти за свої святі, найдорожчі почування . . .

Другого дня ще вчасним ранком я зайшла до Народньої Освіти, щоби викінчити працю ще з вчорашнього дня, переглянути пошту, та загалом перекинути усе оком, заки прийде начальство.

Ранком ніколи не бувало руху і тоді можна було, не скажу спокійно, бо цього там ніколи немає, але бодай якось попрацювати.

Коли я поралась біля розбору пошти, мені здавалось, що ніби відкрились двері і якась тінь просунулась в середину бюра. Мене ніхто не займав, і тому я була певна, що це собака начальника Районового Партійного Комітету, яка що ранку відвідувала усі бюра.

"Добрий ранок, тов. Самбірська!" залунав ламаний і дещо збентежений голос вчорашньої пре-

легонтки. Давно вас не бачила, деж ви вчора гуляли?"

"Ніде, голова боліла" — сказала я різко. "Мене теж вчора голова боліла" каже вона. "Ледви доказала те, що треба казать."

Мені видалось, що слово "треба" вона якось дивно висловила, ніби якось протяжно, іронічним тоном. І дивиться на мене своїми сірими очима, і лізе ними десь глибоко в душу. "Добре, що не були, дякую вам"... і кинулась швидкою ходою до дверей.

Ах ти погане сотворіння в людському тілі. Шукаєш чи мене, таки сама приходиш — когож ти після себе пришлеш?

Знову робота мене не бралась.

Нові враження зі старими турботами заклопочували мої думки.

Пополудні завідувач Нар. Освіти сказав, що можу піти раніше до хати, бо завтра треба їхати до Львова в службових справах.

Цей наказ був наче нагородою для мене за те все, що зайшло — я була дуже рада, що поїду до Львова, бо там зможу відвідати Божий гріб. Зможу спокійно помолитись, уникнувши хижих очей НКВД. У великому місті було безпечніше, чим у малому, де слідковано за кожнім вашим кроком.

Зі Львова я вернулася в суботу вночі і зараз забралася до підготовки Великодня.

Десь біля четвертої години в мене вже був накритий стіл білою скатертю, на середині стола маленька ікона Христового Воскресіння, під іконою китичка синіх фіялок, по боках крашанки, яєчка, пасочки — печене м'ясо, хрін — це було все.

Втомлена сіла я біля вікна і задивлена в темну ніч, думками полинула в давне минуле — згадала свої дитячі літа — батьківський дім — дівочі мрії — чоловіка — це перший Великдень, що мала я зустрічати разом з чоловіком. Але чи прийде він — чи відпустять його. Чого ж цей Великдень нагадує мені давні Неронові часи — підземелля, катакомби, мучеників - християн.

Надходив ранок. Сонце ніжно цілувало Божу землю, пташки співали під небесами Христос Воскрес.

І радісно стало, душа раділа, терпіння вмерли — радість воскресла. Христос Воскрес! Мамо! Тату! Де ж ви? Христос Воскрес! Брати мої! Чуєте! Христос Воскрес! Народе мій! Україно моя!

Христос Воскрес!

А десь біля 9-ої години хтось порушив замком від кухні, але без стукання. Це певно чоловік приїхав. Відкриваю двері, а це вона, тов. Марченкова, стоїть в дверях бліда і на весь голос: Христос Воскрес! "А це що сталось, що ви до мене зайшли" — на силу вимовила я і держуся замка, щоб не втратити рівноваги. Невже ж провокація на самий Великдень?" "Ви мені раніше відповіжте на моє поздоровлення" — каже вона мені і біжить прямо в кімнату. Побачивши накритий стіл, вона наче зупинилась, а потім помаленьку підійшла до нього і стала вдивлятись то на крашанки, то на ікону, простягла свою руку і легесенько діткнула образець, наче б його боялась. "Це Ісус у візантійському стилі. Він дуже вдатний, наче живий. Це якогось доброго маляра. І крашанки у вас стилеві, просто прегарні. Це ви самі робили?"

Я мабуть була добре змішана, бо вона підійшла до мене і каже: "Чому думаєте так зле про мене, я просто так прийшла до вас. Ви знаєте, хотілось так дуже комусь сказати "Христос Воскрес", але де ж і до кого я це можу сказати? Так, думаю, піду до вас. Прийшла тай от що, вам свята заколотила а собі дістала те, що належиться. Ви не відповіли мені "Воістину Воскрес". Пробачте тай бувайте здорові."

Після цього, що зайшло на свята, ми з Марченковою майже не стрічались. Вона уникала мене, а я теж старалась не бачити її. Провокації в той час було дуже багато і я просто боялась цього.

Аж одного дня, це було в місяці червні, 26-го пополудні, на четвертий день німецько - большевицької війни. Від Львова на південний схід, на небі показались сотні малесеньких крапок, що хмарами наближались в напрямі нашого містечка. Ці хмари посувалися з великою швидкістю, а маленькі крапки замінялися на срібних птахів, що сотнями наближались і почали кружляти над містом. Ціле місто було наче накрите срібним панцером важких бомбовиків. Гудіння літакових машин заглушувало усю метушню, людські зойки, вигуки з переляку та плач дітей.

Це тривало кілька хвилин — опісля все втихло, ніби машини притихли і не так переразливо оперують по небі. От саме тоді чекається бомбардування. В цей же момент майор Попов, начальник Р. В. К., ганявся по всіх кімнатах поодиноких урядів і захриплим голосом верещав: "Всі сейчас до сховища, опускати місце праці — і в долину!"

Мені не дуже хотілося сходити в низ просто тому, що я краще почувала себе, коли бачила, що робиться надімною. Але не було ради, наказ треба виконати, бо за найменший рух спротиву можна заплатити дуже дорого.

В кожному разі, я ще вспіла сягнути до бюрка по свої документи, де під обкладинкою був малесенький медаличок —Чудотворної Самбірської Матері Божої, котру я дістала від мами в день від'їзду на посаду.

В сховищі я застала більшість жінок, переважно дружин партійних урядників з дітьми, і наших урядовців. При дверях стояли цілим гуртом партійці з червоними опасками на руках, це ознака служби, та з крісами в руках. Вони були бліді, зі страшними, розлюченими очима. Говорили мало, хрипким придавленим голосом. На деяких було видно переляк і збентеження і ці мовчали.

Зовсім інакше виглядали їхні жінки. Вони сиділи по кутах із зверненими в гору очима і щось півголосом лебеділи, інші держали дітей на руках і потішали їх та забавляли.

Я примістилася теж в самому куточку за якоюсь купою цегли і здавалось тоді, що мені зовсім безпечно. В мене у руках медалик. Ним благословила мене мама моя, я тулила його до свого серця і була певна, що я не сама.

Напроти мене на землі сиділа Марченкова із двома дітьми. Дрожачими устами вона цілий час щось лебеділа, пригортала двох малих дітей. Цілувала, тулила плакала, то знову ламала руки.

Раптом — О Боже! що мені, наче все валиться на нас. Дзвонять, шиби дрожать, стогне земля. Крик ридання між людьми. На середині стоїть старша уже жінка в чорному одягу — це Зубченкова, жінка голови Р. В. К. Це вона піднесла руки в гору і альтовим, гробовим голосом на все горло цілими грудьми:

"Отче наш, Ти котрий на небесах,
Нехай святиться ім'я Твоє,
Нехай буде воля твоя —"

І зривається зі землі Марченкова на пів притомна, на все горло, цілим серце цілою душею і просить і ридає:

"Ісусе, Сину Божий, рятуй моїх діток. Вони ж не винуваті, помилуй їх. Я не гідна Тебе просити, але я не прошу за себе, а за них маленьких. Вони ж не винуваті. Тов. Самбірська, беріть діток моїх, хай остають біля вас, бо яка ж я матір. Рятуй Сину Божий! Рятуй! що раз тихше і тихше вона благала, і що раз тихше і тихше ставало над містом . . .

Партійці стояли наче скажені. Їх очі ще більше горіли, але ні один не важився навіть словом кинути — аж коли затихло — то прокурор заговорив:

"Я казав, що жінок звідсіля треба було скоріше вислати. От бачите, що твориться."

Але знову ні один не відозвався — а прокурор продовжував — "Ще сьогодні жінок з дітьми треба висилати" "Чим?" зауважив майор. "Вантажними вагонами. Вони відкриті — нічого."

Цього дня ніхто не вертав до праці, хоч ніхто не казав іти до хати. Я вертала до дому бічними вулицями, бо головними НКВД вело багато арештованих моїх знайомих, і я не могла дивитись на їхні страждання.

Я навіть не зауважила, що за мною підбігали два малі хлопчики Марченкової. Ми йдемо до вас, тітко, мама казала щоби ми були коло вас.

В хаті я посадила дітей на тапчані, і вони сиділи тихесенько наче святі.

Мені трохи було ніяково, я признаюсь, що я боялась, щоб не вийшла з того яка політична історія, чи не прийдеться розмовляти з НКВД.

Але дуже скоро з'явилась Марченкова. Бліда, пригноблена, на пів жива людина.

"Ми їдемо — їдемо відкритими вантажними вагонами. Їдемо на певну смерть. Вони кажуть, що мусимо.

Їдемо вже зараз. Спаси Біг вам за моїх діточок. І прошу вас ще змилуйтесь — зробіть хрестик над ними, вони ж не хрещені, мої янголята — тай моліться за нас і скажіть мені — простить Господь мої гріхи? Я ж грішниця. І чи ви відповісьте мені "Воістину Воскрес?"

"Воістину Воскрес!" — відповіла я, а вона впала навколішки, підняла руки до Бога і ридаючи голосила:

"Воістину Воскрес!"

ІВАН ФРАНКО

ВЕЛИКДЕНЬ 1848 РОКУ

З поеми "Панські Жарти"

Великдень! Боже мій великий!
Ще як світ світом, не було
Для нас Великодня такого!
Від досвіта шум, гамір, крики,
Мов муравлиско, все село
Людьми кишить. Як перший раз
"Христос воскрес" ми заспівали,
То всі мов діти, заридали,
Аж плач той церквою потряс...
Так бачилось, що вік ми ждали,
Аж дотерпілись, достраждали,
Що Він воскрес — посеред нас.

* * *

І якось так зробилось нам
У душах легко, ясно, тихо,
Всі обіймались, цілувались,
А дзвони дзвонять, не стають!
А молодь бігає мов п'яна.
Кричить що-сили в кожний кут:
"Нема вже панщини, ні пана!
Ми вольні, вольні вольні всі!" . . .
А там гуртом сільські дівчата
Всі скиндячки з голов здіймають,
І бють поклони і складають
Перед іконою. Кричить
Усякий на вітання друга:
"Христос воскрес а панщину
Чорт взяв!" А там старий дідуга,
В селі найстарший чоловік,
На давню, ледве замітну
Могилу аж грудьми приник,
І обіймає дернину,
Й кричить що-сили: "Тату, тату!
Ми вольні! Бідний ти, дождати
Не міг, аж нам той промінь блис!
Вже моїх внуків пан в палату
Так, як мене, не забере!
Возьміть мене до себе, тату!
Ваш син свобідний вже умре!

ВІДБУВСЯ КОНҐРЕС МІЖНАРОДНЬОЇ РАДИ ЖІНОК В АТЕНАХ

Третій з черги Конґрес Міжнародньої Ради Жінок відбувся в Атенах, Греція, від 28-го березня до 8-го квітня при співучасті 250 делеґаток з 23-ох країн.

У висліді нарад ухвалено около 40 резолюцій, м. ін. резолюції про виховання дітей, свободу преси, рівноправство жінок та багато інших резолюцій міжнародного значення. Зокрема ухвалено піддержати Об'єднані Нації з їх окремими агенціями, а спеціяльно Міжнародній Фонд Рятунку Дітей.

З українок на Конґресі була п-ні С. Галичин з Америки.

НАШІ СУЧАСНИЦІ

Голова Відділу ОУК у Віндзор

Пані Юлія Казимира Яворська, голова Відділу ОУК у Віндзор, це одиниця гідна пошани й наслідження. Родилась і виростала вона в селі Сороцько, скалатського повіту, у селянській сім'ї, дочка Івана й Анни Мартинюк. Вже в дитинстві виявляє свій сценічний хист у виставах і концертових виступах у захоронці Сестер Служебнець. В 1925 році складає іспит зрілости у Львові в ІІІ-ій Державній Учит. Семінарії, де директором був усіма люблений о. Ю. Дзерович. Під острим зором свого господаря кляси проф. Северина Левицького (брата бл. п. О. Басарабової), зуміла вона засвоїти собі почуття обов'язку. Спочатку працює суспільно: вона ж пластунка ІІІ-го пластового полку ім. княгині Ярослави в рр. 1920 до 1925, колпортерка студентських часописів та пластових журналів, членка Марійського Товариства Пань, де довголітною головою була пані Ольга Бачинська) тепер в Торонто). Слухачка частих доповідей о. В. Лициняка, визначного священика й громадянина душі того ж товариства.

По матурі важко було дістати учительську посаду, бо поляки заповнювали місця своїми, хоч не кваліфікованими силами. До того долучались переслідування наших молодих учительок з сторони інспекторів і за найменший донос заздрісних поляків тратили українки учит. посади. Це і дало причину молодій абсольвентці покинути рідний край.

Осінньою порою в 1927 р. за старанням двох братів, Йосифа і Левка Мартинюків, які ще перед першою світовою війною поселилися в Канаді, приїжджає вона з братом Францом до Віндзор. Тут відразу приступає до праці при гр. катол. парохії. Церковний хор, співацько - драматичний гурток, під управою брата Франца, ведуть успішну працю. Громадянство Віндзору не чекало на оголошення, але кожної неділі заповнювало простору залю, де ставились на сцені драми, оперети і т. п. В головних ролях все виступала панна Ю. К. Мартинюк.

Ю. К. Яворська, голова Відділу ОУК у Віндзор.

В гуртку гуртувалась молодь і охоче принимала й виконувала свої зобов'язання. Зтого часу залишились гарні спомини пам'яті тодішньої молоді — тепер поважних громадян.

На пропозицію церковного комітету п. Ю. К. Мартинюк перебирає місцеву Рідну Школу. Дітвора, числом 40 осіб, набирала знання вже від кваліфікованої учительки, бо до того часу Рідну Школу провадив дяковчитель, людина старої дати. Крім навчання рідної мови, читання і писання приготовляє вона дітей до концертів і вистав.

Згодом в 1939 р. включається вона в Гурток УСГ ч. 12. Кожного тижня на сходинах Української Стрілецької Громади уміла вона згуртувати та зацікавити молодих дівчат, що допомагали у різних виступах Гуртка. А рік пізніше за ініціятивою її і тодішного голови Гуртка УСГ Ф. Мартинюка зорганізовано при УСГ "Жіноче Товариство ім. О. Басарабової", де вона була головою безперервно через три роки.

В 1932 р. одружується з п. М. Яворським, активним членом УСГ.

Багато зусиль і турбот, успіхів і недотягннень ,радісних і незабутніх моментів доводилося переживати п-і К. Яворській за організаційною працею, а вже найбільш улюбленою була для неї праця з нашою дітворою в Рідній Школі.

Коли сформовано нашу Центральну Управу, на її доручення зорганізовано при Відділі Рідну Школу, яку веде наша пані Яворська, зпочатку лише у літний сезон, а відтак на протязі цілого шкільного року. Вона й досі веде Рідну Школу при місцевій Філії УНО.

Ось бачимо її на знимці: щасливу й усміхнену, серед шкільної дітвори на закінченні шкільного року 1949/50 при роздачі свідоцтв.

І ось добігає вже 24-ий рік її громадської праці на канадійській землі, серед українського жіноцтва, молоді й дітвори. Не можна поминути й те, що дітвора й молодь дуже прихильно ставиться

(Продовження на стор. 22).

ВЕСНЯНИЙ ПРОМІНЬ

ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

Країна писанки

З усіх кінців світу сходилися віруючі до Божої Матері, щоб поділитись з Нею радістю Христового Воскресіння. З далекого Єгипту, Киринеї, Фригії й Мідії, з Греції і Риму йшли вони курявими дорогами, славлячи Воскреслого за прикладом Марії Магдалини, багаті і бідні, вільні й раби вітали Пречисту Діву червоним яєчком:

Христос воскрес!

Воістину воскрес! — і святе благословення спадало на них. Аж ось наблизилася до Святої Матері молода дівчина.

Христос воскрес! — привіталася і, схиливши коліна, подала яйце. Немов дорогоцінний камінь засвітив на святій долоні.

Воістину воскрес, моя дитино! Де взяла ти такі чудові барви для своєї писанки?

В серці своєму принесла їх з рідного краю...

З відкіля ж ти?

Країна моя, світла Мати, лежить над синім морем. Теплий вітер чеше тирсу її широких степів, котить хвилі золотої пшениці, пінить сріблом високі жита, колише шумливі гаї по балках. На зелених луках жовті, сині, білі, фіялкові квіти змагаються в ароматі її краси, червоний мак полуменіє на облогах, пишається рожа і зорять волошки й ромен на межах. В тихих водах широких річок кидаються гостропері риби в бурштиновій і срібній лусці. Запорошені цвітом вишневі сади ховають під своїми шатрами білосніжні хатки, а стрункі тополі вартують їхній спокій. Повітря пахуче, як найсолодший трунок, сповняє груди, дзвони й співи пташині славлять Творця Небесного. А над усім тим бездонна блакить і сонце золоте, гаряче і ласкаве. Люди там веселі й роботящі. Не золото й срібло ховають вони в своїх коморах, а зерно, сонцем налите, мов медом. Там пестять землю і люблять світло і широчінь степів над усе.

По твоїй мові — промовила Богоматір — не дивуюсь більше барвистості цього яєчка. На ньому ти змалювала всю красу твоєї найпрекраснішої в світі країни. Воістину край твій найчудовіша писанка з усіх, що створив їх Отець Небесний, хай славиться ім'я Його на віки вічні.

Амінь — прошепотіла дівчина, вишиваним рукавом витираючи сльозу, що покотилася з довгих вій її.

Чого ж ти плачеш, ти народилася в таких розкошах?

Дівчина підвела засмучене лице своє вгору:

Стільки ж нещаслива, як і прекрасна, країна моя... Заздрісні сусіди палять гаї і села наші, витопчують пишні ниви і луки, трупом і кров'ю наповнюють річки, а людей забирають у рабство... І немає кінця й краю

(Продовження на стор. 13).

ЛЮБІ ДІТОЧКИ!

З нагоди свят Воскресіння Христового пересилаємо вам найкращі побажання.

Святкуйте здорові, веселі й щасливі. Святкуйте у згоді та любові. Хай воскресна пісня "Христос Воскрес" з'єднає вас усіх, діточок України, в одну родину та воскресить у Ваших серденьках велику згоду та любов до Неї, України нашої любої. Пам'ятайте, дорогі діточки, що воля й доля там сіяє, де любов і згода процвітає. Й хоч ви ще маленькі, розкинені по цілому світу, то Україна на Вас чекає. Чекає, щоб ви Її у згоді та любові воскресили з неволі до нового, самостійного життя.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!

Редакція Весняного Променя.

Лист до Матері Божої

Недалеко Львова в одному селі жила бідна родина: мати і троє діточок.

Найстарша — Маруся, скінчила вже народню школу і помагала матері в господарстві, молодший, 9-літній Василько і 7-літня Галя, ходили до школи. Діялося це по першій світовій війні. Люди почали приходити вже до нормального життя; орали та засівали свою ріллю, а діти ходили до школи. Тільки тепер, коли в Західній Україні запанувала польська влада, діти в школі мусіли вчитись по польськи, співати польських пісень, та навіть молитись по польськи.

Галюся, хоча була ще дуже маленька, уміла вже добре читати і писати по українськи, бо ще заки почала ходити до школи, старша сестричка навчила її складати букви. Тепер у школі мусіла ще вчитися по польськи. Вона була дуже розумна і цікава дівчина і всі її дуже любили. Що неділі ходила з мамою до церкви і щиро молилася, а найбільше любила молитись перед вівтарем Матері Божої. Молилась все, щоби тато вернув живий і здоровий, бо як пішов на війну разом з іншими, так до нині його ще не було. Других дітей батьки вже давно повернулись. Одні з Сибіру, другі з Італії, інші знову з польського полону з Домба чи з Берестя Литовського, а про їхнього тата ніхто нічого не міг сказати, чи він загинув від кулі, чи помер може десь у Сибірі.

Було ще кілька днів до Великодня. Люди в селі приготовлялись до Свят: білили хати, жінки мили хатню обстанову, готували діжки на паску, а дівчата писали писанки. Тільки в хаті малої Галюсі ніхто не думав про Великдень. Мати від двох тижнів лежала тяжко хвора, а Катруся була ще замала, щоби могла всьому дати раду. Одинока корова, що залишилася на господарстві, вже від місяця перестала доїтись і в хаті не було ані ложки молока. Рівнож не було в коморі муки на паску, а кілька яєчок, що кури знесли, Катруся мусіла занести до кооперативи на сіль, нафту і ліки для хворої мами. Тому й писанок не могла писати, хоча купила і віск і фарбу.

Була вже весна й трава зазеленілась, але вечерами надворі ще було досить холодно. Сонце зайшло вже і в хаті стало сутеніти. Катрусі не було ще з кооперативи, а Василько пішов до криниці по воду. Мама кашляла і стогнала на ліжку, а Галюся сиділа коло неї на стільчику і щось думала, а по хвилині відізвалась:

"Мамо! А чому наш тато так довго не вертає з війни? Вчора прийшов Степанів тато з Сибіру, а нині рано, казали діти, Настунки тато прийшов з Італії, а нашого як нема так й нема."

"Ще верне, дитинко", крізь сльози обізвалась мати. "Тільки молись щиро до Матінки Божої, а напевно верне."

"А паску ми будемо мати на Великдень, мамо?"

"Будемо, дитинко, будемо, тільки молись до Матінки Божої, щоб я виздоровіла. Там ще є в коморі трохи пшениці, змелемо з Катрусею на жорнах та спечу вам гарну пасочку. Кури знесуть ще кілька яєць то Катруся і писанок напише."

Галюся втихла і почала щось у своїй головці укладати. Коли Катруся і Василько прийшли до хати, навіть не світили лямпи, повечеряли і пішли спати. Довго ще в ночі Галюся не могла заснути, а про щось думала.

Перед св. Николаєм учителька в школі казала їм писати листи до св. о. Николая і просити про те, що вони хотіли б дістати. Деякі діти не вміли ще писати, то їм писала старша сестра, брати, або мама. А Галя вже сама написала собі такого листа. Ті листи вони віддали учительці, відтак в читальні було представлення і св. о. Николай разом з ангелами роздавав дітям дарунки. І на диво, Галюся дістала те, про що просила; цукорки, горішки і теплі рукавиці, а Василько дістав шапку.

"А може тепер написати листа до св. о. Николая" — думала. "Ні, св. Николай щороку роздає дітям дарунки тільки в зимі перед Різдвом, а тепер ні. Ага, я вже знаю" — сказала до себе, — "напишу листа до Матінки Божої. З тою думкою Галюся й заснула.

На другий день та думка про лист дальше не покидала Галюсі. Як прийшла зі школи, витягнула свій буквар, щось в нім шукала, переглядала образочки і читала віршики. Поклала буквар, витягнула зшиток, вирвала з середини одну картку, взяла в руку олівець і почала писати.

"Матінко Божа! Дай, щоб наш тато якнайскоріше повернувся до дому. Матінко Божа, дай, щоби наша мамуся виздоровіла і щоби ми мали на Великдень бодай малесеньку пасочку і писанки."

Під сподом підписалася й зложила лист у четверо. Взяла другу картку, зробила з неї конверту, заадресувала—

"До Матері Божої в Небі" і всунула туди лист. Сховала цей лист до кишені і носила його кілька днів при собі, бо не знала кому його віддати.

У Великодній Четвер на дворі потепліло і всі діти побігли бавитися на цвинтар коло церкви. Пішла з ними і Галюся. Паламар отворив церкву та почав там порядкувати, бо приготовлялись до вечірнього Богослуження — Страстей Христових. Зайшла туди й Галюся, щоби помолитись, як звичайно, перед вівтарем Матері Божої. Коли виходила з церкви, побачила при дверях на стіні скриньку, до якої люди кидали дрібні гроші для вдів і сиріт. Пригадала собі свій лист, витягнула його з кишені, зложила в двоє і всунула до скринь-

ки. Зауважив це паламар і, коли священик прийшов до церкви, розповів йому, що маленька Галя кинула якийсь папірець до скриньки. Священик витягнув ключик, відчинив скриньку і крім грошей знайшов там Галюсиного листа. Коли прочитав його, зараз вернувся до хати і дав листа до прочитання своїй родині. В хаті заметушилося, старша дочка пішла до комори і принесла муки та стала розчиняти на паску, а молодшу дочку мати післала до курника позбирати яєчка. Сама принесла з комори кошик, вложила туди трохи масла, сира, ковбасу, кусок шинки, пів копи яєць, а на другий день рано поставила на верху гарно спечену паску і сказала наймолодшій дочці занести те все до Галюсиної хати. Яка радість була того дня в хаті бідної хворої матері, годі описати. Галюся аж плескала в долоні, так тішилась, що вони будуть мати на Великдень і паску і писанки і ковбаску, як і другі діти. А хвора мати аж заплакала з радости, що Матінка Божа не забула за неї і за її бідні сирітки.

З тої великої радости мати аж поздоровіла і чулася на стільки добре, що на Великдень підвелася вже з ліжка і поралась сама коло кухні. А коли в неділю люди вертали з пасками до хати, йшла з ними також Катруся, несучи свій кошик з паскою, а коло неї щебетала весело Галюся. В хаті застала їх ще більша радість, бо батько якраз вернувся із Сибіру з неволі.

Мати Божа вислухала щиру і гарячу молитву маленької Галюсі. Від того часу Галюся ще більше молилася до Матінки Божої і дякувала Їй за те, що мама виздоровіла, що тато вернувся з війни і що вони мали такий гарний Великдень.

КРАЇНА — ПИСАНКА

(Закінчення зі стор. 11).

стражданням мого народу . . . Запала тиша. Очі Пречистої Марії затуманилися. Вона молилася . . . Помолившись поклала руку на чорняву голівку дівчини.

Люба дитино, Син мій терпів кривду й наругу за царство Правди й Любови. Він прийняв муки й помер. Потім воскрес і вознісся на небо і сів поруч Отця свого в славі й сяйві великім. Благословляю тебе на труд тяжкий. Візьми ось писанку свою і йди з нею у широкий світ. Показуй її людям, розповідай про свій край і прославляй Господа, що сотворив його. Коли обійдеш навколо світу і повернешся у любу свою країну, воскресне вона і зацвіте щасливим вільним життям.

ПРИ КРАШАНЦІ

Ах, коли б знав Ти, мій рідний Краю,
Як невимовно Тебе кохаю!...
Ах, коли б знав Ти, мій Краю бідний,
Який для мене Ти нині рідний!
Стою сердешний над рідним полем,
А серце рветься жалем і болем.
Нині Великдень світ весь святкує,
Лиш Україна чогось смуткує.

Лиш наші думи гнуться мов лози,
А з очей кануть гарячі сльози.
Годі, не плачте, бездольні очі,
Чей буде ранок по темній ночі.
Чей ясне сонце пітьму розкрає,
А зірка щастя всім нам засяє.
І піде дзвоном по світі слава,
Що Україна з мертвих повстала.

ЕЛИС ҐРЮ ҐЕЛЛ.

Байка про Кенгуру

(Продовження)

Дивиться Зевс — цупка звірина! Але чудна якась . . . Задні ноги — довгі, міцні; передні — короткі, слабенькі. Ховстисько такий, що на ньому й сидіти можна. На череві — торба з власної шкіри. Дивна звірина! Він і не вгадає, що воно таке . . . Каже:

Таки тебе не знаю."

Що! Не знаєш? Як то не знаєш? — кричить та, а ровер свій знаєш? А жирафу, ту що їй цього ровера дав, знаєш?"

Згадав Зевс жирафу, питає:

А що знею сталося?"

"Та оце ж і сталося, що бачиш! — гукає гостя — оце ж я і є та сама жирафа . . ."

Зевс сердиться, й собі гукає:

"Ти, ти! Ти мене не мороч! Подібна ти на жирафу, як цвях на яйко . . . Іди собі, не турбуй мене!"

Е, ні! — гукає гостя, та до нього приступає, коротенькою лапкою собі в торбу сягає, ломачку витягає, бити Зевса заміряєьтся. А він, бідний, злякався, за деревину заховався тай звідти озивається:

Та що хочеш від мене?'

А та ломачку кинула, лапками очі затулила, та ну плакати! Та крізь сльози отаке оповідає:

Була я порядною жирафою . . . Та недогода мені була, парижеської моди мені схотілося . . . Прийшла до тебе, як до доброго, просила, щоб перетворив мене . . . А ти мені ровера й торбу дав, та й поїхала я кругом світу довгі ноги собі виробляти. Та й, лишенько ж моє! Ровер той старої конструкції, педалі крутяться без упину і гальми нема. А дорога кругом світу, сам знаєш яка, з гори, та на гору . . . Іду, передні ноги не можу з стерна зняти — боюся впасти, задні ноги з педалями крутяться — не можу зняти . . . Та й чим торбу мушу тримати?? Ослинила її, притиснула до черева, а вона, о бач! і приросла мені . . . Гальма нема, як з гори їду — от-от впаду! Тай зачала я хвостом землі досягати та гальмувати. Та он що з нього зробилося! Ціла поліняка вигналася . . . Та й знову з мене всі звірі сміються! Кажуть — кенгура ти! Та й правда — кенгура . . .

У Зевса аж вуса обвисли . . .

"Оце, думає собі, наробив собі лиха..."

А кенгура поплакала, поплакала, а тоді знову до нього:

"Перетвори мене на таку, як я перш була!! Перетвори!"

А Зевс таки й направду не знає, як то тепер лихові зарадити. А боїться, що кенгура битиме. То він задки, та й сховався в кущі. А тут мавпи купою на деревах посідали, та ну сміятися з кенгури, та ломачлям кидати на неї. Бачить кенгура, нема рятунку . . . Сіла на ровер та й подалася у світ за очі . . . Їхала, їхала, і заїхала в таку землю, що її ще й не бачила. А втомившись, злізла з ровера та й сіла відпочити. Коли це чує, щось зверху, з дерева, над нею, озивається:

"Добридень вам, гарна пані!" Аж підскочила кенгура! Здивувалася, що не сміються з неї, а ще й гарною називають. Глянула, а то на дереві сидить такий гарний какаду з чубчиком на голові, сидить і до неї говорить. На чемність відповідається чемністю, то ж і кенгура озвалася:

"Дякую! І вам добридень! А скажіть мені, що це за край такий, що в ньому такі чудові птахи?"

Какаду розпустив чубчика, розправив хвоста віялом і відповів:

"Це, пані, Австралія — чудова країна! А ви, пані, чудово збудовані! З такими ногами і хвостом ви, в наших степах, зробите знамениту кар'єру! А ваша торба — це ж просто незрівняна ні з чим зручність! Я зараз же оповім про вашу красу всім тутешнім звірям — вони будуть захоплені вами. Ручаю вам, пані, що вас оберуть на королеву" — і полетів.

А кенгура запишалась . . . Це ж вперше її визнано гарною. Вона так зраділа, що як глянула тепер на себе, то й сама подумала, що вона дійсно гарна. Та взяла, на радощах, положила ровер, тріски пороскидала, підскочила тричі і сказала:

"Це дійсно чудова країна! Залишуся тут на завжди!"

І залишилася, та й живе тут і досі.

Переповіла Лідія Гаєвська.

НАШІ ПРАДІДНІ СКАРБИ

(Закінчення зі стор. 4).

Та не перекупив турок української красуні... Гагілки не є витвором тільки давних - предавних часів. Її творило жіноцтво теж під впливом нових великих подій. Ось гагілка яку зложили й співали на Великдень в Коломийщині 1939 року; подаємо її майже в цілості:

Великодня гагілка з 1939 року (Коломийщина)

День веселий нам настав —
Ісус Христос з гробу встав,
А ми ним втішаймося,
Ним розвеселяймося.

Дівчатонька сестрички,
Поставаймо в рядочки,
Поставаймо в рядочки,
Берім чорні стяжечки.

Та носімо всі жалоби—
Український народе,
Ви, хлопчики, дівоньки,
Й ви старенькі людоньки,

За ті стрільчики — герої,
Що то здобували волі,
Що то волі здобували
Та у бою повмирали.

Вони за нас полягали,
Свою кровцю проляли —
Носім смуток тяженький
За народ молоденький.

Сумно гляньмо у той бік,
Де поляг за волю цвіт, —
Вони за нас полягали,
Як цвіточки в осени.

Від морозу цвіточки,
За свободу — братчики.
І стрільчики молоденькі
Не почують зазуленьки.

Та й не одна мати плаче,
Що синочка непобачить —
Бо син пішов у чужину
Здобувати Україну.

І героєм у бою впав,
За свободу кров віддав...
Ви, хлопчики - братчики
Не справляйте танчики.

Хто тепер свідомість має,
Той у серці жаль ховає...
Стрільчики Ви пісню вчуйте
Та в могилах не сумуйте, —

Бо ми за Вас пам'ятаєм,
Вам могили уквітчаєм, —
Квіточками і вінцями
І рідними прапорцями...

Чи мали б ці наші народні скарби забутися, не дійти навіть до свідомості покоління, що родилося й виросло поза межами України, вітчизни своїх батьків? Шкода! Адже ще живуть ці що співали гагілки, що їх може й творили. Так само як можемо ще сьогодні відтворити весільні та різдвяні звичаї, так само можна при добрій волі, привернути до життя й прекрасні веснянки - гагілки. Треба тільки трохи доброї волі, трохи заінтересовання тією справою. А вона варта цього труду.

★

ТІЛЬКИ ВПЕРЕД

(Закінчення зі стор. 5).

країнської Культури й Освіти, більше. І їх треба багато, бо дуже й дуже багато нашої молоді й батьків ще навіть не здогадуються, що такі курси існують і що їх треба підтримати морально й матеріяльно (курси утримує своїми жертвами свідоме громадянство) та вислати на ті курси молодь.

Кожного року курси удосконалювались в самому їх веденні і в програмі. З ними почали числитись — українське громадянство та урядові круги.

Управительство тими курсами було доручено мені (головним рушієм цієї справи був інж. В. Коссар), і вів я їх кожного року, кінчаючи курсами в Торонті в 1950 р. Це велика робота, ведена при допомозі відданих справі педагогів, була можлива тільки при батьківському до неї відношенні членства УНО та особливо Організації Українок Канади. Робота не припиняється й тепер, а ще більше підноситься й буде потребувати значної допомоги громадянства.

Цього літа 12 Вищі Освітні Курси відбудуться у Вінніпеґу в Манітобському Університеті у Форт Ґері. Триватимуть вони 6 тижнів, підчас яких студенти матимуть там харч й приміщення, що коштуватиме (за 6 тижнів) всього $72.00. Вписове і оплата за науку виноситиме $25.00.

Великим досягненням уважаю, **на що мусить звернути увагу українське громадянство,** що згідно з рішенням Комітету Університетської Літньої Школи учасники Вищих Освітніх Курсів **будуть допущені до університетського курсу української мови з правом отримання за неї університетського кредиту.**

Це дуже важливе. Це крок, що наближує нас до давно бажаного — заведення української мови по Гайскулах в Канаді.

Ніщо в житті не стається відразу, все йде постепенно, гармонійно. Тому треба приложити тепер більше зусиль, думаючи про поступ, про рух вперед, щоб на курси вписалось поважне число студентів. Це нагода в боротьбі за чесне українське ім'я. А вже найкраще цьому допоможуть матері. Організація Українок Канади має чудове завдання.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДЛІВ ОУК

Учинеця Рідної Школи, Соня Курилів, вручає учительці п. Весоловській в'язанку цвітів від дітей Рідної Школи. Стоять пп.: Весоловська, Марунчак і Курилів; за ними учениці Соня Рогожинська, Соня Шилюк і Оксана Гриценко, які виконували вправи з хустинками.

ВРАЖІННЯ З ОДНОГО ЮВІЛЕЮ, ЯКІ В НАС РІДКО БУВАЮТЬ

Хочу поділитися з читачками нашого журналу своїми вражіннями з Ювілею нашої Рідної Школи. Ціллю мого допису не буде переповідати хід цієї імпрези, точка за точкою, а тільки передати мої вражіння з цього приводу.

Заходом комітету Рідної Школи при філії УНО в Содбурах відсвятковано нещодавно 15-літній ювілей Рідної Школи. Програма свята складалася з двох частин, після яких відбувся бенкет. В першій частині виступали діти Рідної Школи, під вмілим керівництвом учительки, п. О. Веселовської, при форпіяновому супроводі п. Веселовського. Туди входили хорові й сольові виступи дітей, соля, деклямації, народні танки та вільноручні вправи хлопців і дівчат.

В другій частині програми виступали бувші учениці й учні Рідної Школи. Тяжко буде на цім місці подати оцінку всіх точках програми, бо всі вони були бездоганні. Однак варто занотувати деякі враження, які напевно залишаться на довго в пам'яті тих, які були приявні на цій імпрезі.

Більшість учнів Рідної Школи — це діти роджені в Канаді, а в деяких навіть батьки роджені тут, або приїхали малими і виховалися в Канаді. Дійсно треба подивляти тих дітей за їхні успіхи в школі. Згадати хоч би 12-літню Онису Марунчак, котра так гарно відспівала "Стоїть явір над водою", або Єлисавету Буджок "Стоїть гора високая", або дві маленькі деклякаторки Зоріна Боюк і Ірина Ушій (Юзик), як вони гарно щебетали свої деклямації. А наш маленький Ромчик Форманець, як танцює свойого чумачка. Йому лише 7 років, а він вже через два роки чарує своїми виступами чужих і своїх. Прямо серце радується, як ті діти відчувають красу української мови, пісні та народнього танку.

В другій частині концерту виступали члени МУН — бувші учні Рідної Школи: Віра Рогатинська, яка вже нераз чарувала слухачів своїм милим та ніжним сопраном,

(Продовження на стор. 22).

Тиждень братерства в Судбурах

На світлині Онися Марунчак і п. Теодозія Підзамецька стоять біля стола, на якому виставлені зразки українського мистецтва підчас тижня братерства в Содбурах.

Дня 23 лютого ц. р. відбувся Тиждень Братерства в Канаді. З цієї нагоди організація "Sudbury Women's Canadian Club" влаштувала в п'ятницю, 23. лютого, в залі Канадійського Леґіону, чайне прийняття, на яке були запрошені жіночі організації різних національностей. Не поминули і нашого Відділу ОУК. На їх прохання ми підготовили виставку українського мистецтва, разом з іншими національними групами. Кожна організація мала своїх представниць, і якраз на мене припала честь репрезентувати наш Відділ. Тип української дівчини представляла Онися Марунчак. Також були присутні членки А. Бідочка, А. Гриценко, Т. Марунчак, О. Голинська і Е. Гусяк.

Згадана імпреза зробила на мене гарне враження, і тому хочу хоч коротенько про неї написати. Сидячи за столом, на якім розташувалась наша виставка, я раділа на вид здивовання на обличчях осіб, які переходили мимо й оглядали наше мистецтво. Хоч сама виставка була маленька, але в порівнянні з іншими вона виглядала замітною і багатою. Я завважила, що ті самі особи верталися по кілька разів і з цікавістю слухали відповідей та пояснень, які я давала на різні запити. Оглядали вони кожний кусочок і не могли налюбуватися тією красою, а найбільшим для них дивом були наші українські писанки. Забрало довший час переконати їх, що та писанка — дійсно яйце, на якім кожня рисочка написана рукою, а не так, як вони собі уявляли, що яйце деревляне, на якім відбитий механічно якийсь взір (стенсел). Та аж тоді вони переконались, коли я показала їм знимку, яку мала в альбомі, зроблену підчас мальовання писанок в домівці УНО.

Після чайного прийняття, просила нас голова п. Колинс, залишити нашу виставку до вечора, щоби стояла підчас віча, на якім промовлятимуть дві жінки з Ню Йорку. Пані Марунччак і я згодилася остатися. В 7-ій годині запросили нас на вечерю члени місцевого "Kiwanis Club". Там нас представили всім присутнім, а після вечері ми вернулись до залі, де відбувалось віче. Промовці говорили на тему "Національне братерство", закликаючи до співпраці всі нації і т. п.

Підчас перерви, пані Німіс (також українського походження) відспівала кілька українських пісень при фортепіяновому акомпаніяменті п. Веселовського.

При цій нагоді, закликаю всіх українських жінок, а головно тих, що роджені в Канаді, тримати зв'язок з такими загальноканадійськими організаціями, бо таким способом маємо нагоду познайомити чужинців з нашою культурою й мистецтвом, яким можемо лише гордитися.

Теодозія Підзамецька.

ВАЛ Д'ОР

З ВІДВІДИН НА "ЖІНОЧИЙ СВІТ"

26 січня ц. р. членки Відділу ОУК відвідали в Сулуап п. Я. Стасів, та її новонародженого сина. Прийшовши до дому п-ва Стасів та її новонародженого сина. імені ОУК і вручила для новонародженого сина малий дарунок від всіх членок Відділу у Вал д'Ор. П. Я. Стасів щиро дякувала всім, що прийшли і відвідали її і її новонародженого сина. П. Дацюк та брат п. Стасів п. М. Ґац подали смачну перекуску. Перед приняттям п. Гнатюк побажала панству Стасів та їхньому новонародженому синові, як також і старшій донечці Іванці, щастя і здоров'я. Всі присутні відспівали "многая літа" для всіх, також для брата пані Стасевої, п. М. Ґац, що недавно прибув до Канади. Підчас гутірки п. О. Ключковська завізвала до збірки, щоб допомогти нашому журналові "Жіночий Світ". Присутні жертвували $2.00: п. Я. Стасів. По $1.00: п. М. Ґац, по $0.50: пп.: П. Гнатюк, О. Ключковська, Е. Борсук, М. Смолій, Дацюк, по $0.25: п. А. Литвин. Всім жертводавцям щира подяка, а новонародженому і родичам бажаємо щастя, кріпкого здоров'я та многих літ.

---

18 лютого ц. р. відбулася жалібна Академія в честь бл. п. Ольги Басараб та Олени Теліги. Вступне слово виголосила б. голова Відділу п. Н. Андрусишин, яка закликала всіх приявних вшанувати повстанням з місць пам'ять обох героїнь, що поклали своє життя в боротьбі за Україну. Членки Відділу ОУК відспівали пісню присвячену О. Басараб "Вірність і любов без краю", відтак слідувала деклямація "Контра спем сперо" яку виголосила п. Г. Середа. Відтак слідували: пісня "Сироти", деклямація п. Н. Андрусишин "На вічну пам'ять" та пісня "Ой у полі могила". Реферат про О. Басараб і О. Телігу відчитала п. Г. Середа. Після реферату членки відспівали "На чужині загибаю", після чого віддеклямувала п. П. Гнатюк "Гей той рік 24", за чим слідували пісні: "Спускайся вечороньку" та "Боже Великий". Кінцеве слово виголосила нововибрана голова Відділу ОУК, п. П. Гнатюк, яка рівночасно закликала до збірки на Золотий Хрест. Збіркою зайнялись пп.: Е. Борсук і І. Сверид. Збірка принесла $9.58. Свято закінчено відспіванням українського й британського гімнів. Всім жертводавцям щира подяка за їхні пожертви.

Дня 20 березня членки Відділу ОУК звеличали святочними сходинами 100-літні уродини борця за права українського жіноцтва — Наталі Кобринської. Голова Відділу, п. П. Гнатюк, попросила приявних вшанувати пам'ять Наталі Кобринської однохвилинною мовчанкою. Старанно опрацьований реферат зачитала п. Н. Андрусишин. До збірки на "Жіночий Світ" закликала п. П. Гнатюк. Жертвували: по $0.50: П. Гнатюк, Н. Андрусишин, Е. Смолярчук; по $0.25: Е. Борсук, Й. Березовська, С. Ворона, А. Литвин, А. Сверид, П. Мудра, О. Ключковська, Т. Лукій, М. Смолій.

Разом зібрано $3.75. На закінчення відспівано український і британський гімни. Всім жертводавцям щира подяка.

М. Смолій.

СТ. БОНІФАС

13 грудня м. р. відбувся заходом п. Ю. Каптій вечір вишивання, на якому було рішено, щоб дати нагороду за найкращі три вишивки. 24 грудня влаштовано забаву, підчас якої відбуто розігравку, на яку п. К. Хам подарувала дві нагороди.

Делеґатками на Крайову Конференцію УНО й Бр. Організацій були вибрані пп. С. Вель і А. Копичанська. 1 січня 1951 р. влаштовано новорічний вечір для наших делеґатів на КК, які з'їхалися з цілої Канади.

На 13 січня зорганізовано спільний свят-вечір, на який членки приготовили смачну вечерю. 22 січня ходили щедрувати три представниці Відділу ОУК, а саме пп. Собольта, Фещук і О. Ливандівська, разом з членами МУН. Управа Відділу ОУК дякує всім щедрівникам та тим, що прийняли їх до хати.

Дня 25 лютого ц. р. відділ ОУК влаштував святочну Академію в честь героїні О. Басараб. Академію відкрила голова ЦУ ОУК, п. О. Стебницька, святочний реферат виголосила п. Біловус, а деклямації виголосили панни Е. Олійник і А. Баран.

Доповідь п. І. Павликовської

Відділ ОУК у Ст. Бонифас скористав з побуту п. І. Павликовської у Вінніпеґу та запросив її дати доповідь на тему: "Народнє Мистецтво". Доповідь була виголошена дуже приступно й цікаво та ілюстрована справжніми українськими вишивками. Після докладу п. О. Юзвишин вгощала всіх приявних чаєм і багатою перекускою. Прихід з чаю призначено на удержання Рідної Школи. Підчас гостини велася весела гутірка; на різні теми промовляли: п. К. Хам, п. О. Юзишин, голова УНО, п. І. Каптій, п. Е. Ситник, п. І. Павликовська, п. А. Вах і п. О. Стебницька.

ВІННІПЕҐ

ПЕРШІ МІСЯЦІ ПРАЦІ ВІДДІЛУ ОУК У ВІННІПЕҐУ

Дня 23 січня 1951 р., в год. 8.30 ввечорі, відбулися Річні Загальні Збори Відділу ОУК у Вінніпеґу, на яких вибрано нову Управу. Головою вибрано молоденьку, відому у Вінніпеґу, щиру, працьовиту і обов'язкову жінку, п. Анну Вах. До Управи війшло також багато новоприбулих членок.

Це перші Загальні Збори по 20-літнім Ювілею Організації Українок Канади, а також перші Річні Збори після заінкорпорування Організації. Зборами проводила п. О. Стебницька, бувша голова ОУК з Ст. Боніфес, а зараз голова Центральної Управи.

З ходу зборів та значного числа приявних членок можна надіятись, що праця у Відділі піде повним темпом. Членки, не зважаючи на те, що майже всі приневолені працювати на удержання родини, цікавляться Організацією,

приходять точно що вівтірка на сходини, і, де тільки потрібно, помагають у праці.

По зборах наші господині приготовили чай, каву і смачну перекуску. По дружній і милій гутірці членки пізно вночі розійшлися домів. Кожня ішла з тією думкою, що треба взятися щиро до праці, приєднати якнайбільше нових членок, та помагати Філії УНО сплатити якнайшвидше домівку, щоб вона справді стала нашою, бо лише "в своїй хаті — своя правда і сила й воля".

Треті з черги по загальних зборах сходини ОУК відбулися дня 13. лютого ц. р., в год. 8.30 ввечорі. Їх відкрила голова, п. А. Вах, яка заявила, що буде старатися, щоби на кожних сходинах була виголошена якась доповідь, та плянує зорганізувати хор ОУК, який мавби провадити п. Григоріїв. Всі членки на це радо згодились.

На цих сходинах, секретарка Відділу, п. К. Лазор, виголосила частину доповіді про українські народні звичаї під весну. Доповідь усіх дуже зацікавила зокрема членок роджених у Канаді, що не мали нагоди стрічатися з тими звичаями, хіба тільки в книжці.

Відтак п. Е. Стахова дала короткий огляд преси, реферуючи важніші світові події. Над оглядом вив'язалася жива дискусія і виміна поглядів. П-і Стахова обіцяла давати такі огляди періодично, тому, що не всі членки мають змогу читати щоденну пресу. По сходинах запрошено приявних до невеликої перекустки, за якою мило проведено решту вечора, переплітаючи гутірку жартами й піснями.

Дня 20. лютого ц. р. відбулися чергові сходини ОУК, на яких відбулася перша проба жіночого хору. Надані проби будуть відбуватися кожного вівтірка.

Того ж вечора д-р П. Маценко виголосив дуже цікавий і змістовий реферат на тему "Організаційна схема українців американського континенту". Реферат викликав живе зацікавлення у слухачів, а головно в новоприбулих, які дуже мало знають про початки творення організаційного життя в Америці і Канаді.

Дня 27. лютого ц. р. в гарно прибраній залі Рідної Школи УНО відбулася Святочна Академія в 27-і роковини смерти патронки ОУК — сл. п. Ольги Басараб. Голова ОУК, п. А. Вах, відкрила Академію вступними словами, прохаючи всіх приявних повстанням з місць вшанувати пам'ять Героїні, що поклала своє молоде і буйне життя на жертівнику любови до України й українського народу.

Святочний реферат, про життя, діяльність і мученичу смерть Ольги Басараб виголосила п. Г. Шепертицька. П-і Я. Зорич продеклямувала зі зворушенням вірш "У пам'ять Ольги Басараб", а п. А. Білоус поділилась своїми споминами про похорон замученої в польській тюрмі Ольги Басараб. П-і А. Білоус була тоді ще ученицею учит. семінара у Львові і разом з іншими товаришками, як лише довідались про цей похорон, залишили лекції в школі та пішли віддати останній поклін Героїні. Не зважаючи на те, що янівське кладовище було оточене кордоном поліції і нікого туди не пускали, сотні народу, старших і молоді, зібралися на цвинтарі біля свіжої могили. Похорон, що зачався в 10 год. вранці, тривав аж до сумерку.

На кінець забрала слово п. Е. Ситник і закликала членок зложити жертви на Золотий Хрест. Збірка принесла $15.15.

По скінченні академії членки ОУК ім. О. Басараб у врочистому настрою розходились домів. Між членками були також ті, що в часі трагічної смерти Ольги Басараб жили в рідному краю і разом з цілим українським народом переживали цілу трагедію терпінь і смерти Героїні. Кожні з них напевно несла в серці думку, що коли ця молода й гарна жінка не завагалась віддати своє життя за Україну, то ми не сміємо лінуватись, а повинні невпинно працювати та вкладати свої цеглини під будову нашої вільної незалежної Української Держави.

К. Дякунчак

ФОРТ ВІЛЛІЯМ

Відділ ОУК у Форт Вілліям заслуговує на окрему увагу задля своєї рухливої діяльности на протязі останніх місяців.

Сам Відділ не нараховує великого числа членок, коли взяти під увагу аж 4000-ну форт-вілліямську українську громаду, але все ж таки той свідомий гурт жіноцтва, де побачите давно- і новоприбулих та тут народжених, зумів багато вкласти труду на те, щоб добре ім'я української жінки було гідно репрезентоване перед чужинцями, щоб Організація була живою і діяльною, та щоб виконувала накладені на неї завдання. Сходини членок відбуваються раз у місяць, а коли є потреба, то й частіше. До більш замітних і вдалих імпрез, які влаштував ОУК, слід зарахувати "Андріївський Вечір", який відбувся в домівці УНО, дня 13 грудня м. р. Андріївські традиції незвичайно захоплювали молодь, яка старалася собі виворожити: дівчата — молодого, гарного, пристійного і мудрого жениха, а хлопці — жінок з тими самими прикметами. Ворожіння відбувалося різними способами: перев'язуванням і численням колів, киданням вінців на дерево, литтям воску, варенням вареників і т. п. Навіть для "більшої певности" й собаку привели, котрої вареник він скоріше з'їсть, та і скоріше заміж вийде. Забава і співи затягнулися до пізньої ночі; місцева молодь мала нагоду гарно забавитись і побачити ті чудові і багаті андріївські звичаї й традиції, які були в Україні.

На 19 січня ц. р. влаштовано Йорданські Вечорниці, на які зложилися вечеря, колядки а потім забави. Вечір, в якому взяла участь численна публіка, пройшов дійсно мило і культурно.

На Щедрий Вечір, членки ходили щедрувати по українських хатах, щоб і тим самим продовжувати Йорданські традиції, хоч далеко від рідного Краю. На 4-го лютого ц. р. відбулися Річні Загальні Збори Відділу, де вибрано нову Управу, на чолі з п. Є. Пиріг, довголітньою членкою ОУК, спокійною, працьовитою і культурною жінкою, яка багато вклала труду на те, щоб поставити форт-вілліямський Відділ ОУК на належній висоті.

Найбільш успішньою імпрезою на протязі тих кількох місяців була святочна Академія, присвячена Жінкам-Героїням сл. п. Вірі Бабенко, Ользі Басараб і Олені Телізі, яка відбулася 4 березня ц. р. в домівці УНО при численній пу-

бліці. П-ні Є. Пиріг відкрила Академію святочною промовію та попросила приявних вшанувати Покійниць однохвилинною мовчанкою. Жіночий хор під дир. п-ни О. Мисик відспівав "Вірність і любов без краю". п. Бубнюка, а п ні Сас з чуттям віддеклямувала вірш О. Теліги "Мужчинам". Дальше п. О. Сірська відчитала обширний, глибокий та патріотичний реферат про діяльність і смерть трьох Жінок-Революціонерок, які не зрадили, а по геройськи склали своє молоде життя на вівтар поневоленої Батьківщини. Як той метеор — закінчила п Сірська свій реферат — пролетіло їхнє життя понад нами і зникло, але духом Вони завжди між нами й імена їхні вічно житимуть а ідея, за яку вони склали свої молоде життя — невміруща, та є дороговказом нашим і наших нащадків. Дальше слідували: виступ дитячого хору Рідної Школи та окремі виступи учнів а саме: деклямації С. Реваковської та М. Кантомир, фортепіянове сольо Є. Котик і мандолінове сольо В. Радовець. Дует — "Україна у неволі" вміло відспівали пп. О. Мисик і В. Кохан при акомп. п-ни О. Николайчук, а п-і С. Петришин віддеклямувала вірш О. Бабія "Пам'яті Ольги Басараб". На закінчення Академії дитячий хор відспівав "О, Україно" і "Боже Щасти". На заклик п. К. Гладуна переведено збірку на Український Золотий Хрест, яка принесла $23.24

Треба ще згадати про Писанковий Базар, який відбувся 17 березня ц. р. До нього членки дійсно доклали багато труду, щоб приготовити таку велику кількість писанок, вишивок, квітів та інших цінних речей. Заповіджено ще другий Писанковий Базар, який відбудеться перед Великодніми Святами по ст. стилю. Відділ ОУК має своїх делеґаток у Жіночому Відділі при місцевому КУК, де бере активну участь, а членка ОУК п. К. Николайчук є головою того Відділу. ОУК завжди помагає в усіх імпрезах УНО, УСГ і МУН та багато причиняється до їх успіху. Треба вірити, що Відділ ОУК у Форт Віллям буде й надальше йти шляхом, який вказала О. Басараб, а його праця буде ще більше успішна та корисна як для ОУК так і для української визвольної справи взагалі.

Стефанія Петришин

СТ. КЕТЕРИНС

З несподіванки на "Жіночий Світ"

Дня 17 лютого ц. р. улаштовано заходом пані П. Ковальської несподіванку для п-ва Милер з нагоди народження їх синочка. П-і Милер є дочкою нашої довголітньої членки ОУК пані Марії Козакевич.

На згаданій несподіванці присутні не забули й про українські справи.

На заклик п-і Е. Піжицької зібрано $7.50 на "Жіночий Світ".

Жертвували слідуючі особи: П-во Милер $2.00, П-во Козакевич $2.00, Р. Богуславська 75 ц., по 50 ц.: П. Ковальська, Е. Піжицька, А. Власій, А. Рогожинська, по 25 ц:. Е. Долішня, К. Горохівська, п-і Гловацька. Разом зібрано $7.50.

Усім жертводавцям щира подяка. **Е. Піжицька**

Відділ ОУК Ст. Кетеринс вшанував пам'ять О. Басараб та О. Теліги

Дня 25 лютого ц. р. відбулися в залі Філії УНО святочні сходини Відділу ОУК в Ст. Кетеринс, присвячені славній пам'яті О. Басараб та О. Теліги.

Реферат про Ольгу Басараб відчитала п. П. Перчишин, а спогадами про О. Басараб поділилася п. А. Власій. Реферат про Олену Телігу прочитала п. С. Бойчук. Після рефератів переведено збірку на Золотий Хрест, яка дала суму $9.10.

МОНТРЕАЛ

Концерт в честь бл. п. Ольги Басараб відбувся дня 18 лютого ц. р. в домівці УНО. На програму свята склалися: Вступне слово — п. А. Білик, пісні у виконанні хору "Україна", під диригентурою проф. Н. Городовенка, святончий реферат п. М. Антонович, деклямації — "Тіням Героїв" (п-на М. Баніт) та "Терновий вінок" (п. І. Дячун). Про уривки з життя О. Басараб відчитала п-на М. Роговська. На закінчення, на заклик п. А. Гриневич зібрано на Золотий Хрест $47.05. Всім жертводавцям щира подяка.

Дня 26 лютого ц р. друзі й знайомі зійшлися в п-ва Чепурнатих, щоби привітати їх в новій хаті.

З цієї нагоди зібрано на заклик п. І. Дячуна $16.00 на "Жіночий Світ".

Жертви зложили: п-во Чепурнаті $5.00 по $2.00: пп. Козуби й Дячуни, по $1.00: пп. А. Орихівська, М. Біловус, П. Фемій, П. Кондзьолка, М. Г. Чабан.

Всім жертводавцям щира подяка, а п-ву Чепурнатим всього найкращого у новому гнізді.

Присутня.

ОШАВА

Вшанували роковини смерти героїнь в Ошаві

4 березня ц. р. Відділ ОУК в Ошаві, Онт. відсвяткував роковини смерти наших героїнь — сл. п. Ольги Басарабової і Олени Теліги святочними сходинами, на які чисельно зійшлися членки й прихильниці ОУК, щоб спільно віддати честь героїням, що віддали своє молоде життя за волю свого народу. Свято відкрила голова Відділу ОУК, п. М. Грайник, що пояснила в коротких словах ціль свята та закликала приявних вшанувати однохвилинною мовчанкою славну пам'ять О. Басараб і О. Теліги. Реферат про обох покійниць відчитала п. А. Лахман, після чого забрав слово п. В. Грайник, заступник голови Філії УНО. Відтак подано перекуску, підчас якої п. А. Турецька закликала приявних зложити свої пожертви на Золотий Хрест. Збірка, якою зайнялись пп. А. Турецька і Ю. Кравець принесла $32.65. П. М. Грайник подякувала всім приявним за участь у святі та щирі жертви на Золотий Хрест. Хоч пам'ять героїнь вшановано скромно, проте настрій приявних був святочний і всі думками линули на рідні землі згадуючи сумну долю, яку переживав і тепер переживає наш поневолений нарід.

Жертви на Золотий Хрест зложили такі особи: $5.00: — Е. Черевата, по $2.00: М. Іваночко, Н. Лахман, по $1.00: Г. Мандзюк, Д. Коцан, О. Долішний, Ф. Турецький, В. Грайник, П. Череватий, Ф. Пилипів, Г. Петришин, Г. Стельмах, Г. Сеньків, Г. Боднарчук, Г.

Юркевич, О. Курас, В. Гулін, М. Дутчак, Ф. Кичак, В. Тропак, Г. Шестовська, Е. Ґорецький; по $0.50: В. Кравець, Ю. Дерів, М. Самборська, Н. Ґонта, М. Шлапяк, п. Ламанець, п. Задорожний, п. Трасюк, Н. Ништа; $0.40: п. Почапський; $0.30: М. Васік; $0.25: К. Маркушевська.

Всім жертводавцям щира подяка.

Членка ОУК.

ГЕМИЛТОН

Стараннням управи місцевого Відділу ОУК влаштовано в неділю 4 березня ц. р. свято в честь бл. п. О. Басарабової, в якому взяли участь членки Відділу ОУК і хор Філії УНО під проводом п-ни Г. Хам.

Голова Відділу ОУК, п. Т. Шеремета, відкрила свято вступним словом, в якому з'ясовуючи значення свята та коротко розказуючи про геройську боротьбу і смерть за Україну героїні О. Басараб.

Реферат відчитала секретарка Відділу, п. Ольхова. Прелеґентка змалювала Покійну як велику українську патріотку — передову націоналістку-боєвика та героїню підпільної боротьби з ворогами України.

З черги хор відспівав п'ять патріотичних пісень, а пп.М. Павчук і Г. Процевят виголосили з великим чуттям деклямації про Ольгу Басараб.

До збірки на Український Золотий Хрест закликала п. М. Павчук.

Свято пройшло у поважному настрою та залишило тривале враження у приявних.

Членка ОУК.

ЛІМІНҐТОН

Дня 8 лютого ц. р. місцева Філія УНО відсвяткувала 17-ті роковини відкриття домівки УНО. На це свято прибуло багато гостей, переважно між ними був редактор місцевої англійської газети "Пост енд Нюз", а з Торонта приїхав голова ПЕ УНО д-р Росоха, який виголосив гарну промову. Промовляли теж п. Гриневич, голова Філії УНО, п. Бенюк, пані Гриневич, п. Барна; Чимало промов виголошено і в англійській мові. Між приявними були делеґати Філії УНО з Віндзор — п. Мудрий і п. Дуда.

---

25 лютого ц. р., після відправи Служби Божої в Національнім Домі, відсвятковано роковини геройської смерти Ольги Басараб і Олени Теліги. Вступне слово виголосила п. Гриневич. Вірш "Не проміняю" вміло продеклямував Орест Гриневич. Пані Гриневич відспівала "Веснівку", п. А. Барна відчитала реферат про обох героїнь, відтак п. Гриневич віддеклямувала "Контра спем сперо". На закінчення о. Боднар виголосив святочну промову. Свято закінчено відспіванням "Боже послухай благання". Переведено збірку на Золотий Хрест, яка принесла $9.00. Всім жертводавцям щира подяка. **А. Б.**

ЗАХІДНЄ ТОРОНТО

Дня 19 лютого ц. р. відбулися святочні сходини в пам'ять закатованих окупантами героїнь, Ольги Басараб та Олени Теліги. Сходини відкрила голова Відділу п. Е. Даниляк. Приявні членки віддали пошану обом героїням однохвилевою мовчанкою і повстанням з місць. Реферат зачитала п. С. Савчук. Після закінчення святочної програми приступлено до обговорення біжучих організаційних справ.

25-го лютого ц. р. поставлено з успіхом в домівці УНО - Зах. Торонто драму на 5 дій "Діти Агасвера", яку підготовила п. Е. Прибитківська.

З нагоди свого 25-літнього ювілею подружжя, п-во М. і К. Бартомин жертвували $5.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Чужинці інтересуються нашим мистецтвом

Вінніпеґ

На сходинах ОУК дня 20. лютого 1951 р. був виголошений реферат п. І. Павликовської про одну ділянку нашого мистецтва — народню ношу. На залі була представниця англійського товариства Handicraft Guild п. Шан, яка звернулася по рефераті до Відділу з проханням допомогти їй зорганізувати малу виставку українських килимів. Справу ту припоручено п. А. Білоус, яка зібрала 20 килимів із гарними взорами. У вівторок 5. березня, в новому приміщенні англійського товариства Handicraft Guild, зібралися англійки і з великою цікавістю вислухали доповіди п. Стечишин про українські килими. Про виріб килимів говорила п. Ліда Білоус. Слухачки захоплювалися взорами килимів, а ще більше добором красок. Питали: звідкіля ваші килимарі беруть такі соковиті краски до взорів. П. Білоус відповіла: вам це дивне, але той,, хто бачить наш рідний край — Україну, знає, що ціла наша природа відбилася в барвах килиму. Синє море й ріки, зелені гори й левади, золоті лани пшениці, а серед них на межах безліч різнокольорових цвітів — то наш край, і тут шукали наші килимарки барв і мистецького надхнення. Гості дуже дякували за влаштування виставки і пояснення.

Час і нашим жінкам подумати, що українські килими, вишивані ручники, серветі, блюзки і т. д. — це така краса що промовляє до кожнього серця. Всі ті вироби є такої високої мистецької вартости, що найбільш модерно умебльована хата не повстидається таких прикрас. Тому кожня жінка повинна подумати про наше своєріднє викінчення умебльовання своєї хати. Наші діти повинні в своїй хаті пізнавати наше мистецтво, вчитися вишивати, й гордитися працею народу, до котрого вони належать. **Учасниця**

Затверджена Центральною Управою ОУК Управа Відділу ОУК на 1951 р. в

ЕДМОНТОН, АЛТА.

Голова — К. Дмитрів
Заст. голови — С. Касіян
Секретарка — І. Суховерська
Скарбничка — І. Біляр
Пресова референтка — О. Ізьо
Господиня — К. Юрчак
Провірна комісія — М. Климчук
К. Оґінська
А. Кузьо.

Ю. К. Яворська серед дітей Рідної Школи.

ГОЛОВА ВІДДІЛУ ОУК У ВІНДЗОР

(Закінчення зі стор. 10).

до п-і Ю. К. Яворської, бо вона, сама любителька української вишивки, з приємністю навчала їх перших стібів хрестикових робіт, мережки тощо. На протязі цих довгих працьовитих років вона не впала духом, а навпаки — повна надій на краще завтра, забуває за все особисте, часто задля допомоги другим. Мимо великих родинник обов'язків, як мати й виховниця двох старших синів і трьох молодших дочок, мусить вона знайти час, щоб підготовити ряд освітніх сходин та рефератів на чергові національні свята, а то й підготовлення до виступів жіночий хор.

Українське громадянство Віндзору не забуде її останнього виступу на святі бл. п. О. Басараб. Ціла програма спочивала в руках нашої голови Під її упрваою виступив жіночий хор та квартет МУН, вона ж підготовляла й інші точки програми. Тут і там можна було почути голоси деяких громадян " як же та жінка так може?!!! Родина, дім і діти й громадська праця без неї не обійдеться!!!?"

На цьому місці бажаємо пані Ю. К. Яворській ще багато сил, здоров'я і витривалости на майбутнє, бо Організація Українок Канади таких одиниць як вона потребує...

Н. Нікон.

Враження з одного ювілею, які в нас рідко бувають

(Закінчення зі стор. 16).

Рома Шилюк, теперішня інструкторка народніх танків, та багато інших. Завершенням тих всіх вис тупів була, здається, промова бувшої учениці Стефи Ворончак, "Мій спомин про Рідну Школу". Вона розказала, що ходила до української школи не лише тому, що її тудиж посилала мати, але що вона вже тоді починала цікавитися тим краєм звідкілля приїхали її батьки. Дальше п-на Ворончак звернулася до матерей-українок, без різниці чи вони роджені на Україні чи на чужині, щоб вони посилали своїх дітей до Рідної Школи, а де їх немає, щоб постарались їх за всяку ціну створити. Хай ніхто не каже, що буде своїх дітей вчити вдома читати й писати по-українськи, або що їхнім дітям не потрібно української мови. Це хибне думання. Читати й писати можна дитину навчити вдома і домашнє виховання конечно потрібне, але не слід забувати, що великий вплив на дитину має також спільне виховання в школі. Матері не повинні бути вдоволені тільки тим, що вони є матерями, бо ще більшим щастям для матері є дати дітям також національне виховання. "Щоб це осягнути, посилайте своїх дітей до своєї української Рідної Школи. Де таких шкіл немає постарайтеся, щоб вони були..." — закінчила своє слово п. С. Ворончак.

Членка ОУК.

S. MACENKO

The Girl of Your Dreams

How would you like to be just like the girl of your dreams? Well, here is some advice from a terrific young movie town designer Edith Head, who designs so many of those wonderful clothes you see in the movies.

She divides girls into four very obvious categories: blondes, brunettes, in betweens, red-heads, and to make it easier for your readers to find yourself. I'll put it down in an outline form.

BLONDES

Colors — White, dark browns, leaf colors, dark blue.

Styles — Tailored clothes for daytime. Simple sleek things for evening. And, blondes, if you wish you can wear shiny fabrics like satins.

Necklines — Since blondes need a frame for their delicate coloring, they should wear collars. Any sized collars, but wear collars. Wear your hair simple and plain. No curls please.

Blondes keep away from pinks and blues, ruffles and bows. No fuss. Powder puff blondes are out of fashion. Blondes are at their best when absolutely crips and immaculate at all times. Crips white collars and cuffs are exactly right for the blond.

BRUNETTES

Colors — Beige, soft pinks, chartreuse, black, or white, all the "dusty" colors.

Styles — Simple casual clothes. No exaggerations of line and color. Wear dull surfaced fabrics.

Necklines — Plain, high necklines. Deep round or oval. Stay away from exaggerated shoulders, and trick necklines.

Hair — Very simple. The less curls the better. Brunettes can wear pearls very well. They should stay away from strong colors like reds, purples. Since brunettes are girls of vivid coloring, they should not wear clothes that are vivid in any way. Their clothes should "background" their own vivid coloring.

IN - BETWEENS

Colors — All gay, bright exciting colors.

Styles — The in - between girl can wear the most stimulating new styles, and get away with it. Her clothes can be as different as she wants them to be. She can wear gay bright prints perfectly.

Necklines — Bows, drapes, as elaborate as she wishes.

Hair — Wear it soft, feminine. The in - between girl is the lucky girl. Because her coloring is quiet, she is a perfect background for gay exciting clothes, gay and exciting colors. Because she herself is un-dramatic looking, she can wear dramatic clothes and have fun doing it.

RED - HEADS

Colors — Apricot, peach, russet, dusty pink, sun tan shades.

Styles — Lots and lots of tweeds. A tweed suit open at the throat to show a crisp white collar does wonders. No matter what you wear, focus all atention on your lovely hair.

Necklines — Open away from the throat to frame the face and hair.

Hair — Soft, casual, feminine. The red - head is the beauty of beauties. She must be well groomed every minute of her life. No blues, no greens, and no blacks please.

Here you are girls. I hope every one of you finds the girl of your dreams in your mirror.

Найбільш популярний весною одяг — костюм. На ілюстрації бачимо костюм шитий із сивої матерії, з якої шиється чоловічі убрання. Ковнірець малий, стоїть високо на шиї. Надзвичайно оригінальні кишені — одна при стані, а дві трохи нижще з лівого і правого боку жакета. Цей одяг гарно комбінується з блюзочкою, яка зав'язується високо на шиї, як показано на образку.

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

СИРНА ПАСКА

1 фунт білого сира
1 фунт цукрової мучки
1 фунт несоленого масла
10 варених жовтків
1—1½ горнятка бакалій
Запах ванілії (лісочка або в плині) в довільній кількості,
1—1½ куска шоколади до печення.

Видушити свіжий, солодкий білий сир (бо якщо сир за вогкий, то маса опісля стікає), та перепустити через машину до м'яса. Цукрову мучку пересіяти. Яйця зварити на твердо, та перетерти холодні жовтки через ситко (білка зужити до чого іншого).

Бакалії — це дрібно-краяні оріхи, мигдали, скірка з помаранчі, розинки і т. п.

Втирати в мисці масло з цукром та додавати потрохи жовтка, сира і запаху, не перестаючи втирати. На кінці додати бакалії, та все вимішати. Частину маси змішати з розтопленою шоколадою.

Обидві повищі маси виложити разом, або осібно, до вогкої стирочки. Кінці, а опісля й береги стирочки дрібно зібрати, зв'язати шнурочком, та вложити під якийсь тягар, або до спеціяльної дерев'яної форми, щоб маса стужіла.

По кількох годинах зняти тягар, розвинути легко стирочку, а готову сирну поску виложити на плоску тарілку.

Сирна паска всім смакує, тому оплатиться робити.

ГОРІХОВИЙ ТОРТ

6 яєць
1 горнятко цукру
1 горнятко мелених горіхів (найкраще у спеціяльній машинці, або тертих на терці, або просто таки докладно розмнятих тачалкою)
½ горнятка пересіяних сухарів
1 ліжечка порошку до печення.

Відділити жовтка від білків. Терти жовтка з цукром, як збіліють — додавати на переміну горіхів й сухарів а на кінці туго збиту піну зі залишених 6-ти білків. Вимішати докладно та вилити на малу тортівницю, висмаровану маслом та обсипану сухарами. Пекти в умірккованій (375°) температурі приблизно ½ години.

Як торт прохолоне перекладати його кавовою, шоколадовою або якою іншою масою.

Кавова маса:

½ фунта масла (несоленого)
½ фунта цукрової мучки
кілька ложок міцної пареної кави.

Втерти масло з цукром (до білости), додавати по 1 чайній ложечці кави й втирати дальше. (Як стинається не давати більше кави).

Торт перекроїти 1 раз по середині пилочкою до хліба на 2 кружки та пересмарувати масою. Придавити легким тягарем та винести на якийсь час у холодне місце, щоб маса добре стужіла.

Зверху прибрати й викінчити довільно.

МАКОВИЙ ТОРТ

Тісто робиться так само, як на горіховий торт, тільки замість горіхів треба дати маку. Мак повинен бути перед ужиттям сполоканий і висушений на стирці. Переложити так, як горіховий торт, довільною масою або мармелядою.

Шоколядова маса:

½ фунта масла (несоленого)
½ фунта цукрової мучки
1 кусок гіркої шоколади до печення.

Масло втерти з цукром; як збіліє, додати розтопленої шоколяди, та ще втирати, щоби була одноціла маса.

Викінчити й прибрати до вподоби.

ПАСКА

16 жовтків
3 горнятка цукру
5 білків
½ ложечки солі
4 горнят муки
8 горнят молока
2 ложечки ванілії
2 кусники дріжджів
1¾ горнятка розтертого масла
¼ горнятка родзинків.

Втерти добре жовтки й цукор і ванілію, залляти кип'ячим молоком і мішати на кухні, щоби загусло. Відставити, щоб вистигнуло. Додати муки, дріжджів і солі та місити ½ години, відтак додати розтопленого масла та піни з білків, родзинок і далі місити аж доки не стануть бульки. Накрити та поставити в теплім місці.

Коли підкисне, накладати у форми, добре вимащені маслом та знова відставити, аж доки паска підросте вдвічі; тоді помастити верх яйцем і всадити до печі та пекти ¾ години.

Від Адміністрації

З КОЛЯДИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Ст. Кетеринс, Онт. Жертвували по $1.00: М. Болібрух, О. Рудянська, З. Мельник. Редакція і Адміністрація "Жіночого Світу" складає найщирішу підояку жертводавцям.

Через наплив матеріялу до святочного числа, продовження: "Вогонь жевріє, треба його роздмухати", "Українське Весілля" і "Родина Бобрів" буде в наступному числі "Жіночого Світу".

ДЛЯ ЛЮБИТЕЛІВ КНИЖКИ !

В Центральній Управі Організації Українок Канади можна набути такі книжки, які повинні бути в кожного бібліотеці:

1. Підручник на Свято Матері .... $ .25
2. На зов Києва (Олена Теліга) .... .50
3. Віра Бабенко .... .30
4. Ольга Басарабова (драма) .... .30
5. Мати - Страдниця .... .25
6. Кирило Кожумяка .... .30
7. Золотий Потічок Голодного Харкова .... .40
8. Портрети О. Басарабової 1.00
9. Портрети В. Бабенко 1.00

Також можемо вислати річники "Жіночого Світу" за 1950 рік, крім чисел 1 і 3, які вже вичерпалися. $2.00. вичерпалися. $2.00.

Замовляйте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION, C. E.
Box 3093 — Winnipeg, Man.

ХОР "УКРАЇНА" НАСПІВАВ РЕКОРДИ

Дня 28 лютого ц. р. хор "УКРАЇНА", в Монтреалі, Кве.,

під мистецьким керівництвом проф. НЕСТОРА ГОРОДОВЕНКА, наспівав на грамофонні плити у фірмі АрСіЕй Віктор цілий ряд пісень. Артистично виконаний альбом містить в собі 15 пісень, як подано понижче, наспіваних на шість, 10 цалевих плитах (рекордах).

— — ЦІНА АЛЬБОМУ З ПЕРЕСИЛКОЮ $8.00. — —

НАСПІВАНО СЛІДУЮЧІ ПІСНІ :

1. НА ЙОРДАНСЬКІЙ РІЧЦІ (коляда), арр. Стеценка. Наспівана мішан. хором.
2. ОЙ РАНО, РАНО КУРИ ЗАПІЛИ (коляда), арр. Ступницького, мішан. хор.
3. РОСТИ, КВІТЕ (весняна пісня), муз. Стеценка, жіночий хор.
4. ЯНЧИК (весняна пісня), арр. Людкевича, жіночий хор.
5. ГЕЙ, У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА (стрілецька), арр. Людкевича, міш. хор.
6. ГЕЙ, НЕ ДИВУЙТЕСЬ ДОБРІЇ ЛЮДИ (історична), арр. Лисенка, муж. хор.
7. МАКСИМ, КОЗАК ЗАЛІЗНЯК (історична), арр. Лисенка, мужеський хор.
8. І ШУМИТЬ І ГУДЕ (жартівлива), мішаний хор.
9. ЗАПОВІТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, мішаний хор.
10. ДУМА ПРО МОРОЗЕНКА (історична), арр. Людкевича, мішаний хор.
11. ДУДАРИК, арр. Леонтовича, мішаний хор.
12. ЩЕДРИК, арр. Леонтовича, мішаний хор.
13. ЗАШУМІЛА ЛІЩИНОНЬКА, арр. Кошиця, мішаний хор.
14. ГЕЙ, КОЛИСЬ БУЛА РОСКІШ, зап. Демуцького, мішаний хор.
15. ПРОМЕТЕЙ, муз. Стеценка, мішаний хор.

Замовлення слати вже тепер на адресу:

CHOIR "UKRAINE"

351 YOUVILLE SQUARE, MONTREAL, 1. QUE.